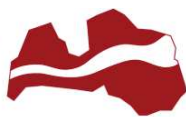

DAUGAVPILS
UNIVERSITĀTE

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

ESF projekts "Daugavpils Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" modernizācija
Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai"
Projekta Nr. 8.2.1.0/18/I/005

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE

IZGLĪTĪBAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE

Studiju virziens "IZGLĪTĪBA, PEDAGOĢIJA UN SPORTS"

Akadēmiskā maģistra studiju programma
„IZGLĪTĪBAS ZINĀTNES”

Kods: 45 142

RAKSTUROJUMS

Studiju virziens akreditēts līdz 31.12.2023.

Studiju virziena vadītājs: Dr. paed., Mg. psych., pētn. Mārīte Kravale-Pauliņa

APSTIPRINĀTS

Daugavpils Universitātes Senāta sēdē
2020. gada 2. martā, protokola nr. 2

Daugavpils
2020

SATURA RĀDĪTĀJS

1. STUDIJU PROGRAMMAS ATBILSTĪBA STUDIJU VIRZIENAM.....	3
1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība Daugavpils Universitātes stratēģijai un studiju virzienam	3
1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums.....	13
1.3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē.....	18
1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvas	23
2. RESURSI UN NODROŠINĀJUMS.....	27
2.1. Studiju bāze	27
2.2. Informatīvais un metodiskais nodrošinājums	28
2.3. Finansiālā bāze	32
2.4. Materiāltehniskā bāze	33
3. STUDIJU SATURS UN ĪSTENOŠANAS MEHĀNISMS.....	36
3.1. Studiju programmas saturs	36
3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms	38
3.3. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēma	41
3.4. Ieinteresēto pušu iesaiste studiju programmas pilnveidē	45
4. MĀCĪBSPĒKI	55
4.1. Mācībspēku atlases kritēriji	55
4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu prasībām	55
4.3. Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana.....	59
5. PIELIKUMI	61

1. STUDIJU PROGRAMMAS ATBILSTĪBA STUDIJU VIRZIENAM

1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība Daugavpils Universitātes stratēģijai un studiju virzienam

Pašreiz *Daugavpils Universitātes attīstības stratēģijā* izglītības zinātne ir definēta kā viena no četrām prioritārajām pētniecības jomām un tiek īstenota kā studiju virziens „Izglītība, pedagogija un sports” attīstības stratēģija, kas balstīta uz (1) ANO īstenoto politiku Izglītība ilgtspējīgai attīstībai (turpmāk – IIA) globālajā mērogā, uz (2) Eiropas Savienības stratēģiskajiem dokumentiem par IIA, (3) Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030, (4) LR Izglītības attīstības pamatnostādņiem un Latvijas Nacionālās attīstības plānā (2014.-2020.) definētajiem mērķiem – attīstīt skolotāju izglītības un tālākizglītības programmas un pētījumus.

Sintezējot Daugavpils Universitātes (turpmāk – DU) pieredzi holismā balstītu skolotāju izglītības programmu īstenošanā ar IZM ziņojumā *Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā* iezīmētajiem principiem, tika izveidots ilgtspējīguma kompetences modelis jaunveidojamo skolotāju izglītības programmu izstrādei DU.

Ilgspējīguma kompetence ir kompleksa parādība, kas veidojas skolotāja pedagoģiskajā darbībā, attīstot specifiskas kompetences un to savstarpējo mijiedarbību. Tā atklājas kā dažādu pedagoga kompetenču sinerģiskā kvalitāte integrētā domāšanā un integrētā praktiskā darbībā. Šī kvalitāte ir virzīta uz ilgtspējīgu attīstību. Ilgtspējīguma kompetences ietvarā tika identificētas skolotāja darbībai specifiskās kompetences, kas būtiskas ilgtspējīgai pedagoģiskai darbībai: a) ekoloģiskā, kultūras un sociālā kompetence, b) teorētiskā un metodiskā kompetence, c) profesionālās darbības kompetence.

DU studiju virzienā „Izglītība, pedagogija un sports” pašlaik tiek īstenota profesionālā bakalaurs studiju programma „Skolotājs” (42141), divas profesionālā maģistra studiju programmas - „Izglītība” (47141) un „Karjeras konsultants un jaunatnes lietu speciālists” (47142), kā arī doktora studiju programma „Pedagoģija” (51141). Skolotāju kvalifikāciju iegūst arī profesionālā bakalaurs studiju programmu „Mūzika” (42212) un „Fizika” (42440), kā arī profesionālā maģistra studiju programmas „Mūzika”(47212) studējošie.

IZM informatīvajā ziņojumā *“Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā”*¹ ir izvirzīti pedagogu izglītību strukturējošie principi. Lai radītu konceptuāli jaunu kompetencēs balstītu, ar pētījumiem pamatotu maģistra līmeņa izglītības nodrošināšanu Latvijā, samazinātu fragmentāciju un konsolidētu esošos resursus, paaugstinot maģistra līmeņa programmas kvalitāti, piedāvājot uz studējošo vajadzībām vērstu, inovatīvu un aktuālu programmu, Latvijas Universitāte (turpmāk – LU), Daugavpils Universitāte, Liepājas Universitāti (turpmāk – LiePU) un Rēzeknes

¹ https://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_visp/IZMinfozinoj_14112017_skolotaju_izglitiba.pdf

tehnoloģiju akadēmiju (turpmāk – RTA) ir izstrādājusi jaunu Akadēmiskā maģistra studiju programmu "Izglītības zinātnes" (turpmāk – maģistra studiju programma), kas turpina labākās klasiskās universitātes un akadēmiskās tradīcijas maģistra programmas līmenī, gan veido jaunu – daudz mērķtiecīgāk un strukturētāk izstrādātu, mūsdienīgu un inovatīvu – piedāvājumu pedagogiem un citiem speciālistiem, kas vēlas pilnveidot pedagoģiskās, vadības un pētnieciskās kompetences atbilstoši jaunākajām tendencēm izglītībā, pieprasījumam darba tirgū, kā arī lai īstenotu savu mūžizglītības potenciālu.

Jaunā konsolidētā maģistra studiju programma tiek veidota, ņemot vērā faktu, ka Latvijas augstākajā izglītībā pēdējos gados samazinās studentu skaits², kas augstākajai izglītībai izvirza jaunus uzdevumus, veicinot kļūt par konkurētspējīgu tautsaimniecības nozari, efektīvi pārvaldot resursus, vienlaikus piedāvājot uz studentu mācīšanās vajadzībām orientētu un darba tirgum aktuālu studiju programmu.

Maģistra studiju programma "Izglītības zinātnes" ir izveidota saskaņā ar:

- Latvijas Republikas Augstskolu likumu;
- Ministru kabineta noteikumiem Nr. 27 (09.01.2018.) "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu" pirmās un otrās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanas noteikumiem";
- Izglītības un zinātnes ministrijas informatīvo ziņojumu "Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā" (23.11.2017.);
- "DU Attīstības stratēģiju 2016.–2020. gadam";
- "DU pedagogu izglītības attīstības plānu 2018.-2023.gadam";
- Ministru kabineta noteikumiem Nr. 240 (21.06.2019.) par valsts akadēmiskās izglītības standartu³.

Maģistra programmas izveide atbilst "DU Attīstības stratēģijai 2015.–2020.gadam", kurā ir norādīts, ka DU misija ir kalpot Latvijas un Latgales reģiona attīstībai un ilgtspējīgam uzplaukumam, jo augstākā izglītība palīdz cilvēcei atrast ilgtspējīguma virzienu un darboties tajā. DU izglītības jomas attīstība ir virzīta uz jomas ekselences kvalitāti: tas cieši saistīts ar mērķi attīstīt Daugavpils Universitāti kā akadēmiskajās tradīcijās balstītu, mūsdienīgu un konkurētspējīgu studiju, zinātnes un inovāciju centru – sasniegšanu.

Maģistra līmeņa programmas izstrādē nozīmīgi ir LU, DU, LiepU un RTA mērķtiecīgie centieni apvienot daudzveidīgas studijas un zinātnisko darbību, lai sniegtu pasaulē atzītu augstāko izglītību, radītu jaunas zināšanas un tās piemērotu Latvijas tautsaimniecībai un sabiedrībai svarīgu problēmu risināšanā. Šie būtiskie aspekti ietverti arī Maģistra programmas konceptuālajā pamatā.

Svarīgas stratēģijas sastāvdaļas ir sadarbības attīstība un pilnveidošana ar darba devējiem, komercsabiedrībām, pašvaldībām, valsts konsultatīvajām padomēm un nevalstiskajām organizācijām. Viens no attīstības stūrakmeņiem ir pētniecības izcilība, zinātnes un studiju

² http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Parskats-par-Latvijas-augstako-izglitibu-2017gada.pdf

³ <https://likumi.lv/doc.php?id=266187>

integrācija un internacionalizācija. Maģistra programmai ir nozīmīga loma šo uzdevumu īstenošanā.

Maģistra programmā "Izglītības zinātnes" nozīmīga ir pētnieciskā komponente, īstenojot pētniecisko darbību programmas ietvaros, sadarbojoties ar LU, LiepU, RTA un ārzemju augstskolu pētniekiem, iekļaujoties pētnieku grupās, īstenojot pētījumus, gan sagatavojot studentus tālākajām studijām doktorantūrā.

Virzība uz ekselences prasībām izglītības pētījumu jomā ir saistīta ar vairāku ilgtspējīgai zinātnei raksturīgu patiesību respektēšanu, ka:

- 1) izglītības un izglītības pētījumu problēmas ir jāskata atvērtu dinamisku adaptīvi evolucionējošu sistēmu perspektīvā un jāparedz nelineāra mijiedarbība un saistības, kas raksturīgas kompleksu sistēmu attīstībai un mijiedarbībai;
- 2) augstākās izglītības pārorientēšanai uz ilgtspējīgas attīstības mērķi jāattīstās uz pētnieku spēju atpazīt ilgtspējīgumu un ne-ilgtspējīgumu un šai spējai ir jābūt arī augstākās izglītības reformu menedžmenta pamatā. Globālā skatījumā izglītības pārorientēšanas tēma kļuvusi aktuālāka. Ir daudz iemeslu, kas to aktualizē: politiskā mimikrija, kad skolotājs un arī augstskolā strādājošais lielā pasaules daļā tiek vārdos atzīts par nozīmīgāko spēku ilgtspējīgas attīstības veicināšanā;
- 3) ilgtspējīgas izglītības pētījumos jārespektē augstākie zinātnes mērķi un misija. Uz sadarbību orientēta pedagoģisko attiecību evolūcija ir holistisks process, kurā pedagoģiskas attiecības attīstās kā kompleksas un nelineāras. Pedagoģi saprot, ka nelineāru procesu rezultātus jāgaida pēc laika, ka pedagoģija sava darba augļus skata pēc laika. Skolotāja misija ir ieskatīties pasaulē un redzēt plašāk to, kas zināms sabiedrībai, izglītībai, zinātnei. Pedagoģijas zinātne kopš zinātnes rašanās ir tiekusies uz plašāku pasaules izpratni: tajā izcelta pat spekulatīvā funkcija, lai savas misijas īstenošanai pedagoģija izmantotu visu, kas zināms par pasauli jebkurā sabiedrības kultūras (plašākajā nozīmē) un zinātnes jomā. Pašreiz izglītībā un zinātnē pedagoģijas jēdziena lietošanā ir uzkrājusies liela daudzveidība, kurā pedagoģijas misijas būtība tiek saprasta plašā diskursā. Daļēji to ir veicinājusi pedagoģijai raksturīgās intereses par audzināšanu izstumšana un pāreja uz globālu izglītības jēdziena lietošanu. Normatīvās prasības izglītībai, izglītības kā pakalpojuma sniegšana, vērtējot pakalpojuma kvalitāti, administrējoša rakstura reformas un citas idejas ir uzkrājušās un kļuvušas par globālām. Ar to pedagoģijas zinātnes un pedagoģijas kā praktiskas darbības jēga ir mainīta – bieži reducējot to būtību, turklāt izglītība kā atvērta sistēma līdzdalībai ir iekļauta antropocēnes laikmeta ietvaros, kurā zinātne saskata ne-ilgtspējīgas cilvēka un pasaules attiecības, ar daudzveidīgiem koevolucionāro attiecību izkropļojumiem. Tāpēc misijas orientētās pedagoģijas jēdziena izmantošana pašreiz palīdz atspoguļot tos gadījumus, kad pedagoģija vai pedagoģi nav pazaudējuši augstākos humānos ideālus un arī pedagoģijai raksturīgo ilgtspējīguma meklēšanas mērķi;
- 4) ilgtspējīguma pētījumi sociālajās zinātnēs un izglītības pētījumos ilgtspējīgai attīstībai ir jāsaista ar aktuālo zinātnes vienotības un ilgtspējīgas zinātnes ideju pētīšanu, kas notiek zinātnes filosofijā, izglītības filosofijā, pedagoģijā un izglītībā. Integrēta un transdisciplināra metodoloģija piedāvā argumentu un perspektīvu daudzveidību, kā arī palīdz sagatavot zinātnes filosofijas un izglītības ietvarus izglītības pētījumiem

ilgtspējīgai izglītībai. Pētījuma plašāko ietvaru izvēle un saskaņošana ar ilgtspējības dabu pedagogijas pētījumos ir būtiska.

Plašākas vīzijas ietvarā maģistra studiju programmas studējošie var atrast pamatu gan pētījuma specifisku mērķu un uzdevumu izvēlei, gan arī integrējošas pētījumu perspektīvas, kurās darbojas kompleksitātei raksturīgā sinerģija.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" mērķis: sekmēt studentu profesionālās pedagogiskās, vadības un pētnieciskās kompetences pilnveidi konkurētspējai izglītībā, motivēt tālākai akadēmiskai izaugsmei.

Studiju programmas uzdevumi:

1. Veicināt studentu pētniecisko lietpratību, integrējot jaunākās zinātniskās atziņas un inovatīvās idejas pētnieciskajā darbībā;
2. Veicināt studentu pedagogiskās kompetences attīstību, gatavību plānot, īstenot, novērtēt un attīstīt izglītojošo darbību atbilstīgi izglītības mērķgrupu mācīšanās vajadzībām, dažādām spējām un priekšzināšanām, izglītības institūciju un izglītības sistēmas attīstības iekšējiem un ārējiem nosacījumiem;
3. Veicināt studentu vadības un līdera kompetenci, īstenojot pārmaiņu vadību;
4. Sekmēt studentu līdzdalību un līdzatbildību, veicinot kompetentas, atbildīgas un mūžizglītībai motivētas personības veidošanos;
5. Veicināt studentu profesionālās un akadēmiskās ētikas standartu izpratni un to ievērošanu praktiskajā darbībā.

Sasniedzamie studiju rezultāti

Studiju programmas rezultāti formulēti atbilstīgi Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras⁴ (EKI) un Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras⁵ (LKI) 7. līmenim un Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūras otrā cikla kvalifikāciju līmenim⁶.

Zināšanas:

1. Izpratne par izglītības zinātnēm (tajās integrējot arī citas ar cilvēka dzīvesdarbību saistītas zinātnes) un to apakšnozarēm, teoriju un praksi, izglītības sistēmām, vēsturi, attīstības tendencēm, pētnieciskajām aktualitātēm Latvijā, Eiropā un pasaulē;
2. Izpratne par pētniecisko procesu, kas ietver pētniecisko loģiku, daudzveidīgas pētniecības metodes, pētījuma datu interpretāciju un izplatīšanu;
3. kritiska izpratne par izglītības teoriju, pētījumu un pedagogisko likumsakarību saistību ar praksi;
4. Izpratne par pedagogisko procesu un optimālu mācīšanās vidi daudzveidīgos izglītības kontekstos;
5. Demonstrētas integrētas zināšanas un izpratība par izglītības vadību, dalībnieku savstarpējo mijiedarbību izglītības procesā dažādās izglītības pakāpēs, pētnieciskajā

⁴ Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu apraksti. http://www.nki-latvija.lv/content/files/EKI-limenu-apraksti_1.pdf

⁵ Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) līmenim atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetenču apraksti. <http://www.nki-latvija.lv/content/files/LKI%20limenu%20aprakstu%20tabula%202017.pdf>

⁶ EHEA. Paris Communiqué. Appendix III: Overarching Framework of Qualifications of the European Higher Education Area (revised 2018) The Framework of Qualifications for the European Higher Education Area. http://www.ehea.info/media.ehea.info/file/2018_Paris/77/8/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf

procesā, mentordarbību izglītībā, komunikāciju komandu darbā izglītības institūcijās dažādos līmeņos.

Prasmes:

1. Sistēmiski un kritiski analizē ar izglītību saistītus sabiedrības procesus, teorijas, pētniecībā iegūtos datus, izglītības politikas un tiesiskās aktualitātes Latvijā, Eiropā un pasaulē;
2. Kritiski analizē sarežģītas izglītības zinātņu problēmas dažādos izglītības līmeņos un profesionālajā darbībā, pamatojot un argumentēti mutvārdos un rakstveidā aizstāvēt savu viedokli;
3. Plāno, īsteno, novērtē un pilnveido pedagoģisko darbību atbilstīgi dažādu izglītības mērķgrupu vajadzībām dažādos kontekstos, veidojot drošu un atbalstošu, optimālu mācību vidi;
4. Formulē, analītiski apraksta un prezentē informāciju, problēmas un risinājumus izglītības zinātnēs pedagoga un izglītības vadītāju profesionālajā darbībā;
5. Argumentēti izskaidro un diskutē par sarežģītiem vai sistēmiskiem izglītības zinātņu un pedagogu, izglītības vadītāju profesionālās darbības aspektiem, starptautisku un lokālu pētījumu rezultātiem gan ar nozares speciālistiem, gan ar plašāku sabiedrību, prezentē dažādās auditorijās pētniecībā iegūtos rezultātus;
6. Patstāvīgi izmanto teorijas, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisku darbību izglītības zinātnēs.

Kompetence:

1. Patstāvīgi formulē un kritiski analizē sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas izglītības nozarē, pamato lēmumus, nepieciešamības gadījumā veic problēmu papildu analīzi, izmantojot iegūtās zināšanas un prasmes jaunās vai neprognozētās situācijās;
2. Integrē dažādu jomu zināšanas un prasmes autonomā lēmumu pieņemšanas procesā, dod ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības un profesionālās darbības metožu attīstībā, ievērojot ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz sabiedrību ilgtspējīgas attīstības kontekstā;
3. Rosina un īsteno inovatīvas teorētiski un zinātniski pamatotas pārmaiņas izglītības jomā savā darbavietā un sabiedrībā, atbildīgi novērtējot darbības iespējamo ietekmi uz izglītības jomas un sabiedrības savstarpējām attiecībām;
4. Vada vai koordinē starpdisciplināras komandas, praksē īsteno mentordarbību, veic izglītojošo darbu atbilstīgi dažādu izglītības mērķgrupu vajadzībām iekļaujošā izglītības vidē, uzņemoties atbildību par savu iniciatīvu, par personāla un komandas darba rezultātiem;
5. Reflektē par savu mācīšanās procesu un sasniegtajiem rezultātiem, virza savu turpmāko zināšanu, prasmju un kompetences pilnveidi.

Plānoto studiju rezultātu sasniedzamība un savstarpējā sasaiste novērtēta, veicot studiju rezultātu kartēšanu (skat. 3.1. sadaļu un 15. pielikumu).

Maģistra studiju programma "Izglītības zinātnes" tiek organizēta divos moduļos. Īsa modulis (pilnā laikā – 1,3 gadi, nepilnā laikā – 1,8 gadi, 50 KP) paredz iespēju maģistra līmenī apgūt zināšanas, pilnveidot prasmes un attīstīt kompetences kādā no mūsdienu izglītības videi

aktuālām jomām četrās specializācijās: "Dažādība un iekļaušanās izglītībā", "Mācīšanās un mācīšana lietpratībai", "Cilvēka uzvedība un izglītība" un "Izglītības vadība". Īsā moduļa galvenā mērķgrupa ir skolotāji, taču Maģistra programma piedāvā iespēju arī citu jomu speciālistiem studēt programmā. Izpildot uzņemšanas nosacījumus, viņi varēs izvēlēties studēt īsajā modulī specializācijā "Izglītības vadība" un "Cilvēka uzvedība un izglītība", kā arī garajā modulī "Pedagoģija" (pilnā laikā – 2 gadi, nepilna laika – 2,5 gadi, 80 KP). Garajā modulī "Pedagoģija" ir iespēja mērķtiecīgi apgūt pedagoģiskās un pedagoģiskās vadības kompetences un attīstīt pētnieciskās kompetences tiem studentiem, kam iepriekš nav bijusi pedagoģiskā izglītība.

Īsajā modulī (50 KP) tiks piedāvāta iespēja specializēties četros virzienos: "Mācīšanās un mācīšana lietpratībai", "Dažādība un iekļaušanās izglītībā", "Izglītības vadība", "Cilvēku uzvedība un izglītība".

Specializācijas virziena **"Dažādība un iekļaušanās izglītībā"** apguve sekmēs izpratni par cilvēka dažādību kā bagātinošu faktoru izglītībā. Globalizācijas un digitalizācijas laikmetā dažādība ir neatņemama mūsu ikdienas sastāvdaļa. Termins „dažādība” ietver atšķirības un līdzības, piemēram, dzimums, vecums, pieredze, uzskati, uzvedības modeļi, valoda, etniskā un reliģiskā piederība, speciālās vajadzības un seksuālā orientācija. Mērķis ir veicināt pedagogu izpratni un paaugstināt pedagoģisko un pedagoģiskās vadības kompetenci saistībā ar dažādības jautājumu risināšanu izglītības kontekstā, meklējot un izmantojot pētniecībā balstītus paņēmienus. Dažādības kompetence ir viena no 21.gs. atslēgas kompetencēm un ir nepieciešama visu jomu speciālistiem, īpaši izglītības jomā strādājošiem.

Specializācijas virziena **"Mācīšanās un mācīšana lietpratībai"** apguve sekmēs studentu izpratni par mūsdienu izglītības daudzveidīgām problēmām un to risinājumiem, kā arī ar jaunajiem izaicinājumiem un pārmaiņām izglītības politikā un praksē, projekta "Skola 2030" īstenošanu Latvijas skolās, jauno pamatzinātnes standarta ieviešanu, veicinot starpdisciplināru, starppriekšmetu pedagoģiskās un pētnieciskās darbības integrāciju un patstāvīgu uz ilgtspējīgu attīstību orientētu pedagoģiskās kompetences attīstību.

Specializācijas virzienā **"Izglītības vadība"** tiks attīstīta studentu izpratne un papildinātas teorētiskās un praktiskās zināšanas par izglītības vadību, par izglītības politiku valstī un pašvaldībās, organizāciju vadību, līderību izglītībā, izglītības ekonomiku, izglītības darba vadīšanu, kā arī personāla vadīšanu izglītības iestādēs, attīstot izglītības iestāžu vadītājam, sporta vadītājam un pedagogam – vadītājam nepieciešamās praktiskā darba prasmes un kompetences.

Specializācijas virzienā **"Cilvēku uzvedība un izglītība"** tiks aktualizēti un izpētīti izglītojamo uzvedības aspekti 21.gadsimtā. Izglītības darbiniekiem nepieciešamas gan zināšanas, gan prasmes un kompetences, lai izprastu šo fenomenu un zinātu iespējamās pedagoģiskās paņēmienus uzvedības jautājumu risināšanā. Studenti pētīs daudzveidīgus faktorus, kas ietekmē cilvēka uzvedību, kā arī apgūs praktiskus pedagoģiskos risinājumus pozitīvas uzvedības veicināšanā izglītības vidē, pilnveidojot prasmes un attīstot kompetences identificēt, novērtēt, monitorēt, sniegt nepieciešamo atbalstu skolēniem un pieaugušajiem pedagoģiskajā procesā uzvedības problēmu risināšanā, iesaistoties visām pusēm, konsultējot mazās grupās un izprotot pedagoģiskās supervīzijas iespējas.

Garajā modulī (80 KP) "**Pedagoģija**" iespēja apgūt pedagoģiskās, pedagoģiskās līderības un pētniecisko kompetenci studentiem ar vai bez iepriekšējo pedagoģisko izglītību. Modulis piedāvās studentiem attīstīt pedagoģisko kompetenci un pedagoģiskās vadības kompetenci, apgūstot mācīšanas un mācīšanās teorētiskos un praktiskos aspektus, mācīšanas un mācīšanās tehnoloģijas, pedagoģisko vadību, komunikāciju un sadarbību, gūstot priekšstatu par pedagoģijas apakšnozarēm, padziļinot zināšanas un izpratni par pētniecībā balstītu izglītības praksi, rosinot studentus kļūt par teorētiskos un pedagoģiskās prakses pētījumos pamatotu pārmaiņu aģentiem mūsdienu mainīgajā sabiedrībā transformatīvajos procesos, tādējādi atbalstot arī viņu karjeras izaugsmi darba vidē.

Programmas elastīgums tiek nodrošināts gan programmas īsajā modulī, gan garajā modulī plānojot kopīgu A daļu (obligātā), arī daļēji B daļu (ierobežotā izvēle), kurā būtu kursi, kas tiktu īstenoti vienlaikus īsajā un garajā modulī, kā arī vienlaikus visām četrām īsā moduļa specializācijām ("Dažādība un iekļaušanās izglītībā", "Mācīšanās un mācīšana lietpratībai", "Cilvēka uzvedība un izglītība" un "Izglītības vadība").

Lai nodrošinātu **internacionalizāciju**, programma daļēji tiks piedāvāta arī **angļu valodā**. Angļu valodā tiks piedāvāta īsā moduļa A daļa un divas specializācijas: "Izglītības vadība" un "Mācīšanās un mācīšana lietpratībai". Tiek plānots, kā arī pārējās divas specializācijas un garais modulis nākotnē tiks piedāvāti angļu valodā.

Īsā moduļa (50 KP) specializācijas kursi B daļā veidoti tā, lai atbalstītu studentu specifiskās pētnieciskās, vadības un pedagoģiskās kompetenču pilnveidi, kas cieši saistās ar viņu profesionālajām vajadzībām darba vietā, kā arī iespēju gūt teorētiski pamatotus un pētniecībā balstītus risinājumus praksei. Studentiem tiek piedāvāta ierobežotās izvēles kontekstā izvēlēties kursus, kas var būt tieši saistīti ar specializāciju, padziļinot studentu zināšanas, prasmes un kompetences izvēlētajā specializācijā. Tajā pat laikā ir iespējams, ka izvēle var nebūt cieši saistīta ar izvēlēto specializāciju, taču studenti pilnveidos profesionālās kompetences jomā, kur sajūt tās kā nepietiekamas. Attiecīgi izvēle ir iespējama - 4 KP apjomā (50 KP modulī) vai 6 KP apjomā (80 KP modulī). 80 KP modulī studenti varēs izvēlēties kursus 6 KP apjomā no citiem moduļiem. Lai nepieļautu fragmentāciju, studenti, jau uzsākot studijas, izvēlēsies, kurus izvēles kursus apgūs.

Izstrādājot programmu, tajā mērķtiecīgi tika ietvertas vairākas mūsdienu izglītībai nozīmīgas caurviju kompetences: prasme kritiski analizēt dažādas ar izglītību saistītas problēmas valsts un starptautiskajā kontekstā, kā arī prasme veikt teorijās un praksē balstītus pētījumus, pilnveidojot praksi, īstenojot nepieciešamās pārmaiņas darba vietā, izmantojot izglītības tehnoloģiskos risinājumus, uzturot augstus ētiskos standartus ikdienā, kā arī komunikācijā ar sabiedrību. Caurviju kompetences ietvertas kursa aprakstos, gan izvirzīto mērķu, uzdevumu, gan sasniedzamo rezultātu un īstenojamo uzdevumu veidā.

Programmā studenti pilnveidos darba tirgū pieprasītas pētnieciskās, vadības un pedagoģiskās kompetences septītajā LKI līmenī, lai izmantotu nodarbinātības iespējas Latvijas Republikas profesiju klasifikatoram atbilstošā 3., 2. un 1. pamatgrupas līmenī.

Maģistra programmas mūžizglītības orientācija paredz, ka programmas absolventi būs kompetenti turpināt studijas 1) doktora programmās; 2) Eiropas Savienības programmās mobilitātei un sadarbībai augstākajā izglītībā (piemēram, Erasmus); 3) Eiropas Savienības programmās, kas paredz profesionālo izaugsmi un piedāvā apgūt izglītības globālās aktualitātes (piemēram, Erasmus+); 4) tālākizglītībā, pašmācībā.

Programmas unikalitāti raksturo vairāki aspekti:

- Pirmo reizi Latvijā un Baltijā tiek izstrādāta maģistra līmeņa programma, kuras veidošanā vienlaikus ir iesaistījušās vairākas Latvijas augstskolas. Programmas satura izstrādi no 2018. gada oktobra kopā ir īstenojušas četras augstskolas: LU, DU, LiePU un RTA): visu partneraugstskolu eksperti ir strādājuši kopīgā komandā pie vienotas Maģistra programmas koncepcijas izveides, definējot mērķus, uzdevumus, sasniedzamos rezultātus, kā arī izstrādājot programmas saturu. IZM tālāk plāno izstrādāt vienotu maģistra programmas standartu, kas būs saistošs visām augstskolām, kas Latvijā īsteno maģistra līmeņa izglītību izglītības zinātnēs. Studiju programmas, pamatojoties vienotā maģistra programmas standartā, tiks licencētas un īstenotas visās četrās augstskolās. Tas gan mazinās sadrumstalotību un fragmentāciju, gan vienlaikus paaugstinās maģistra programmas kvalitāti, veicinās sadarbību starp augstskolām, docētājiem un studentiem, nodrošinās klientcentrētu maģistra līmeņa programmas īstenošanu LU, DU, LiePU, RTA.
- Satura ziņā pirmo reizi Latvijā studentiem tiek piedāvāta iespēja specializēties četros virzienos, kas atbilst šī brīža izglītības aktualitātēm un vajadzībām. Parasti šādās programmās citviet Eiropā piedāvā specializāciju tikai vienā virzienā. Programmas izveides procesā tika apzināta (pamatojoties elektroniskās aptaujas rezultātos) izglītības jomas speciālistu motivācija un vajadzības studēt maģistratūrā, tas kalpoja par pamatu programmas satura izstrādei un izvēlētajām specializācijām.
- Maģistra programmas īso moduli ir iespējams apgūt īsā laikā – 50 KP 1,3 gadu laikā, savienojot studijas un darbu. Studentiem tiks piedāvāts studiju nodarbību grafiks, kas ļauj vienlaikus kvalitatīvi studēt un turpināt strādāt (pamatojoties elektroniskās aptaujas rezultātos, tiks ņemta vērā studentu vēlme studēt pēcpusdienās).
- Garajā modulī tiek piedāvāta iespēja apgūt pedagoģiju studentiem, kam iepriekšējā izglītība nav bijusi sasistīta ar pedagoģiju. Studenti pēc šī moduļa apguves varēs izmantot savu izglītību visplašākajā veidā, gan strādājot augstākajās izglītības iestādēs, gan mācību centros, gan citu jomu organizācijās.

Studiju programmas mērķauditorija (potenciālo studentu raksturojums un prognozējamais skaits pirmajos gados)

Tā kā viena no Eiropas Komisijas noteiktajām prioritātēm ir mūžizglītība⁷, Maģistra programma paredz nodrošināt iespēju studentiem studēt augstākā līmeņa studijās, īstenojot savu mūžizglītības potenciālu, iegūstot akadēmisko izglītību un maģistra grādu izglītības zinātnēs.

Maģistra studiju programma "Izglītības zinātnes" paredzēta gan jau esošajiem skolotājiem, izglītības jomas speciālistiem, lai atbalstītu viņus veidot starpdisciplināru, daudzpusīgu un novatorisku pedagoģisko praksi, gan arī lai atbalstītu citu jomu speciālistus, kas iepriekšējo

⁷ <https://www.esfondi.lv/izglitiba-prasmes-muzizglitiba>

izglītību ieguvuši no pedagogijas atšķirīgā jomā, un vēlas attīstīt pedagogisko un vadības kompetenci. Programmā tiks nodrošināta iespēja iegūt zinātniskajos pētījumos balstītu, starptautiski atzītu akadēmisko maģistra līmeņa izglītību, kas rosinās uzsākt pārmaiņas, inovācijas un modernizāciju izglītības praksē, vienlaikus studentiem pilnveidojot savu pedagogisko un vadības profesionālo kompetenci.

Īsajā modulī (50 KP) specializācijas virziens **"Dažādība un iekļaušanās izglītībā"** domāts skolotājiem, izglītības iestāžu vadītājiem, speciālajiem pedagogiem, logopēdiem un sociālajiem pedagogiem ar pedagogisko izglītību. Potenciālos studentus varētu raksturot kā pārmaiņu ieviesējus, kuri atzīst dažādību, spēj pieņemt to un ir gatavi proaktīvi strādāt, lai mainītu savu un sabiedrības attieksmi pret dažādību.

Īsajā modulī (50 KP) specializācijas virziens **"Mācīšanās un mācīšana lietpratībai"** domāts skolotājiem, kas saskata nepieciešamību pilnveidot savu profesionālo meistarību, kā arī izprot nepieciešamību pilnveidot savas pedagogiskās kompetences jaunajā pārmaiņu procesā mūsdienu skolā, kļūstot par līderiem un konsultantiem, atbalstu saviem kolēģiem, attīstot spēju strādāt starpdisciplināros kontekstos, veidojot starppriekšmetu saikni praksē. Studijas tiks piedāvātas gan latviešu, gan angļu valodā.

Īsajā modulī (50 KP) specializācijas virziena **"Izglītības vadība"** mērķauditorija ir topošie un esošie izglītības vadītāji valsts un pašvaldību institūcijās, publiskās un privātās izglītības iestādēs, vadītāju vietnieki, metodiķi, skolotāji, eksperti un speciālisti valsts un pašvaldību iestādēs.

Īsajā modulī (50KP) specializācijas virziens **"Cilvēku uzvedība un izglītība"** ir domāts skolotājiem, sociālajiem pedagogiem, speciālajiem pedagogiem, izglītības darbiniekiem, pieaugušo izglītības īstenotājiem, kā arī citu sociālo zinātņu absolventiem, kas specifiski vēlas padziļināt savas zināšanas cilvēka uzvedību izglītības kontekstā.

Garais modulis (80 KP) "Pedagogija" ir paredzēts gan studentiem, kam nav pedagogiskās izglītības, bet kas ir iesaistīti vai plāno iesaistīties dažādās izglītības pakāpēs, izglītības vadības līmeņos un izglītības virzienos, gan studentiem, kam ir pedagogiskā izglītība, bet viņi vēlas padziļināt lietpratību pedagogijā, pilnveidojot pedagogiskās un vadības kompetences.

Uzņemšanas prasības

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" uzņemšanas nosacījumi ir atbilstoši šīs studiju programmas mērķiem un uzdevumiem. Uzņemšanas prasības ir atbilstīgas izvirzītajiem studiju programmas rezultātiem. Uzņemšanas noteikumi ir izstrādāti atšķirīgi studiju programmā moduļos ar studiju ilgumu 1 gads un 3 mēneši un ar studiju ilgumu 2 gadi, kā arī atšķiras uzņemšanas nosacījumi īsā moduļa specializācijas virzienos.

Uzņemšanas nosacījumi

Programmā paredzēts uzņemt studentus Pilna laika klātienē un Nepilna laika klātienē studijās:

1. Īsajā modulī (50 KP, studiju ilgums pilna laika klātienē – 1 gads 3 mēneši, studiju ilgums nepilna laika klātienē – 1 gads un 8 mēneši) specializācijas virzienā "Dažādība un

- iekļaušanās izglītībā" un "Mācīšanās un mācīšana lietpratībai" uzņem reflektantus, kam ir bakalaura grāds pedagogijā vai izglītībā, vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai tai pielīdzināma izglītība izglītības jomā ar kopumā apgūtiem vismaz 160 KP;
2. Īsajā modulī (**50 KP, studiju ilgums pilnā laika klātienē – 1 gads 3 mēneši, studiju ilgums nepilna laika klātienē – 1 gads un 8 mēneši**) specializācijas virzienā "Izglītības vadība" un "Cilvēku uzvedība un izglītība" uzņem reflektantus, kam ir bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar kopumā apgūtiem vismaz 160 KP.

Iestājpārbaudījumi sastāvēs no divām daļām:

- A. Rakstiskā daļa. Eseja par aktualitātēm un problemātiku izglītībā izvēlētajā specializācijā (300-500 vārdi);
- B. Mutiskā daļa. Pārrunas, kuru laikā tiek pārbaudīta reflektanta komunikācijas, līderības un svešvalodu prasme.

Konkursa vērtējuma aprēķināšanas formula pilna laika studijām: rakstiskā daļa, t.i., eseja (1x 700) + mutiskā daļa, t.i., pārrunas (1x 300) = 1000.

Kritēriji esejai:

- a) esejas saturs (konkrēts, pārliecinošs, radošs, saprotams) – (1x400);
- b) viedoklis (skaidrs, konsekvents) – (1x200);
- c) esejas izkārtojums (loģisks, saskaņots, piemērots mērķim, virzīts uz secinājumiem), stils un leksika – (1x100).
- d) Kritēriji pārrunām:
 - prasme komunicēt, atbildot uz jautājumiem, lietot atbilstīgu terminoloģiju (1x100);
 - prasme īsi pateikt galveno domu un atbildēt uz jautājumiem angļu valodā (1x100);
 - prasme raksturot savas līderības prasmes, apzināti reflektējot par savu līdzšinējo pieredzi (1x100).

3. Garajā modulī (**80 KP, studiju ilgums pilnā laika klātienē – 2 gadi, studiju ilgums nepilna laika klātienē – 2 gadi un 5 mēneši**) specializācijas virzienā "Pedagoģija" uzņem reflektantus, kam ir bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar kopumā apgūtiem vismaz 120 KP.

Iestājpārbaudījumi sastāvēs no divām daļām:

- A. Rakstiskā daļa. Eseja par aktualitātēm un problemātiku izglītībā (300-500 vārdi);
- B. Mutiskā daļa. Pārrunas, kuru laikā tiek pārbaudīta reflektanta komunikācijas, līderības un svešvalodu prasme.

Konkursa vērtējuma aprēķināšanas formula pilna laika studijām: rakstiskā daļa, t.i., eseja (1x 700) + mutiskā daļa, t.i., pārrunas (1x 300) = 1000.

Kritēriji esejai:

- a) esejas saturs (konkrēts, pārliecinošs, radošs, saprotams) – (1x400);
- b) viedoklis (skaidrs, konsekvents) – (1x200);
- c) esejas izkārtojums (loģisks, saskaņots, piemērots mērķim, virzīts uz secinājumiem), stils un leksika – (1x100).

Kritēriji pārrunām:

- a) prasme komunicēt, atbildot uz jautājumiem, lietot atbilstīgu terminoloģiju (1x100);
- b) prasme īsi pateikt galveno domu un atbildēt uz jautājumiem angļu valodā (1x100);
- c) prasme raksturot savas līderības prasmes, apzināti reflektējot par savu līdzšinējo pieredzi (1x100).

Ja students pretendē programmā studēt angļu valodā, tad:

- 1. Ārvalstniekam angļu valodas prasmi apliecina starptautisku angļu valodas testu rezultāti, kas atbilst vismaz B2 līmenim, izņemot gadījumus, kad iepriekšējā izglītība iegūta angļu valodā;
- 2. Pārējiem reflektantiem angļu valodas prasmi apliecina starptautisku angļu valodas testu rezultāti, kas atbilst vismaz B2 līmenim vai vērtējums angļu valodā iepriekšējās izglītības dokumentā (atzīmei jābūt ne zemākai kā 6 (10 ballu skalā) vai vērtējums iestājpārbaudījumā, izņemot gadījumus, kad iepriekšējā izglītība iegūta angļu valodā.

1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums

2018. gada rudenī darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu" ietvaros tika uzsākta maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" izstrāde.

Maģistra studiju programma "Izglītības zinātnes" ir izstrādāta SAM 8.2.1. projektu ietvaros:

- LU projekts "Latvijas Universitātes inovatīvas, pētniecībā balstītas studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" studiju programmas" (Nr. 8.2.1.0/18/I/004);
- LiepU projekts "Studiju programmu fragmentācijas samazināšana LiepU" (Nr.8.2.1.0/18/I/002);
- DU projekts "Daugavpils Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" modernizācija Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai" (Nr.8.2.1.0/18/I/005);
- RTA projekts "Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana, izstrādājot, licencējot bakalaura studiju programmu "Speciālā izglītība" un akreditējot studiju virzienu "Izglītība, pedagogija un sports" (Nr.8.2.1.0/18/I/003).

Studiju programmas izstrādes darba grupā atbilstīgi IZM informatīvā ziņojuma "Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības

nodrošināšanai Latvijā” prasībām piedalījās četru augstskolu pārstāvji, kā arī ārējie eksperti (Siguldas ģimnāzijas direktors Dr.oec. Rūdolfs Kalvāns, kas vienlaikus ir Latvijas Izglītības vadītāju asociācijas (LIVAS) vadītājs, Rīgas Angļu ģimnāzijas direktore Dr.paed. Maija Kokare). Programmas izstrādes procesā tika iegūta arī atgriezeniskā saite par programmas mērķiem, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem no nevalstiskajām organizācijām, darba devējiem un profesionālajām organizācijām.

Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” ietvaros no 2018. gada oktobra līdz 2019. gada aprīlim notika septiņi darba grupas kopīgi semināri, kuros tikās visu iesaistīto organizāciju pārstāvji, lai kopīgi vienotos par programmas ideju, koncepciju, mērķi, uzdevumiem, sasniedzamajiem rezultātiem, partneraugstskolas izteica viedokli par programmas saturu, studiju programmas kursu plānojumu utt. Starplaikos starp darba grupas tikšanās reizēm notika elektroniskā sarakste un individuālais darbs vai darbs apakšgrupās, kā arī savstarpējā konsultēšanās. Tika izstrādāta Maģistra studiju programmas koncepcija, kura pēc ekspertu ieteikumiem tika pilnveidota.

Programmas izstrādes process bija koleģiāls, visos posmos uz vienlīdzības principiem iesaistoties visiem partneriem. Primāri tika analizētas līdzšinējās maģistra līmeņa programmas partneraugstskolās; dalībnieki iepazinās ar formālajām prasībām maģistra līmeņa programmas izstrādei, normatīvajiem dokumentiem, Eiropas rekomendācijām maģistra programmas izstrādei, kā arī ar citu valstu pieredzi maģistra programmu izstrādē un īstenošanā. Programmas veidošanas gaitā kopumā tika analizēti a) visi programmas izveidei saistošie Latvijas un ES dokumenti, b) starptautiskā pieredze, kā arī tika izmantoti dati no šādiem informācijas avotiem:

- Pārskats par Latvijas augstāko izglītību. Galvenie statistikas dati. Izglītības un zinātnes ministrija, Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departaments⁸;
- Latvijas Republikas vispārizglītojošo dienas skolu pedagogu sadalījums pēc izglītības 2016./2017.m.g.⁹;
- Monogrāfija “Skolotāji Latvijā un pasaulē”, Andreja Geskes redakcijā, Rīga, 2015.¹⁰;
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, apstiprināta Saeimā 2010. gada 10. jūnijā¹¹.
- Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam, kas apstiprināts Saeimā 2014.gada 22. maijā¹² u.c.

Ikmēneša darba grupas sanāksmēs dalībniekiem tika uzdoti konkrēti uzdevumi, bet pēc tam katrs iesaistītais partneris ziņoja par paveikto darbu. Tālāk tika uzsākts darbs pie programmas koncepcijas: mērķu, uzdevumu, sasniedzamo rezultātu, programmas un iespējamā satura, uzņemšanas prasību apspriešanas un izstrādes.

⁸ http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Parskats-par-Latvijas-augstako-izglitibu-2017gada.pdf

⁹ <http://www.izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/statistika-par-izglitibu/statistika-par-visparejo-izglitibu/2016-2017-m-g>

¹⁰ <http://sf.viaa.gov.lv/library/files/original/SkolotajiLatvijaUnPasaule.pdf>

¹¹ <http://www.lsa.lv/wp-content/uploads/2013/03/Izglitibasattistibaspatnostadnes.pdf>;

¹² <http://www.lsa.lv/wp-content/uploads/2013/03/Izglitibasattistibaspatnostadnes.pdf>

DU eksperti raksturo savu iesaisti programmas izstrādē: ar jaunveidojamās maģistra studiju programmas koncepciju tika iepazīstināti DU Izglītības un vadības fakultātes, Humanitāro un sociālo zinātņu institūta Ilgtspējīgas izglītības centra mācībspēki 2018.gada 11.decembrī, kur diskutēja par studiju programmas mērķi, uzdevumiem un iespējamo programmas apakšmoduļu īstenošanas iespējām. 2019.gada 17.maijā paplašinātajā studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" sēdē mācībspēki tika iepazīstināti ar aktualitātēm un izmaiņām plānotajā studiju programmā. 2019.gada martā un aprīlī DU Izglītības un vadības fakultātes studējošie izglītības jomā un absolventi piedalījās aptaujā par jaunveidojamās maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" saturu un kritiski izvērtēja jauno studiju programmas saturu. 2018.gada 30.novembrī Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldē notika diskusija ar izglītības iestāžu vadītājiem un Izglītības pārvaldes administrāciju par jaunveidojamajām studiju programmām, tajā skaitā maģistra studiju programmu "Izglītības zinātnes" un tās attīstības perspektīvām. Daugavpils pilsētas, Daugavpils un tuvāko novadu izglītības iestāžu vadītāji arī tika aicināti izvērtēt programmas saturu, piedaloties elektroniskajā aptaujā par maģistra studiju programmu "Izglītības zinātnes".

Nozīmīga programmas izstrādē bija darba grupas pārstāvju no LU asoc.prof. Ditas Nīmanes, asoc.prof. Ievas Margevičas-Grīnbergas un prof. Indras Odiņas pieredzes apmaiņa vizītes laikā Ģēteborgas Universitātē 2019. gada decembrī. Vizītes rezultātā tika formulēti vairāki nozīmīgi secinājumi, kas tika apspriesti darba grupā un integrēti maģistra studiju programmu „Izglītības zinātnes” izstrādes procesā.

Iesaistoties ekspertiem, citām augstskolām un studiju programmas kooordinatori asoc.prof. Dītai Nīmanei, tika izstrādāta un veikta anketēšana (N=186), (skat. 3. nod.), kur respondentiem bija jānorāda sava interese studēt maģistra līmeņa programmā, kā arī jāvērtē jaunveidojamās Maģistra programmas iespējamais saturs un tā atbilstība respondentu mācīšanās vajadzībām. Lielākā daļa aptaujāto respondentu, kam vēl nebija maģistra grāda, norādīja uz vēlmi studēt maģistratūrā, kas raksturo maģistra līmeņa studiju programmas potenciālu piesaistīt reflektantus.

LiepU eksperti secīgi apraksta programmas izstrādes procesu no LiepU puses, raksturojot iesaisti Maģistra studiju programmas vienotās koncepcijas apspriešanā partneraugstskolās:

- Maģistra studiju programmas mērķa, uzdevumu, sasniedzamo rezultātu definēšana atbilstīgi *Ietvarstruktūrai*;
- Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" A daļas definēšana un noteikšana kā obligātais studiju saturs visiem;
- Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" caurviju jomu konstatācija un vienošanās par īstenošanu, lai novērstu tematisko dublēšanos un veicinātu efektīvāku resursu izmantošanu (piemēram, dominējošie tematiskie loki: vērtības, novitāte, pētniecība, inovācijas u.c.);
- Diskusijas un vienošanās par maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" *Akadēmiskās prakses* apjomu un saturu;
- Studiju programmas koncepcijā balstītu iespējamo jaunu apakšmoduļu piedāvājuma izpēti, analīzi un inovatīvi potenciālo studiju kursu izstrādes vienojošo prasību akceptēšana;
- Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" licencēšanai iesniedzamo dokumentu satura izstrāde atbilstīgi iedalītajai satura sadaļai;

- Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" izstrādes procesā ņemta vērā projekta ekspertes Maijas Kokares pētījuma par maģistra programmā iegūstamo prasmju un kompetenču atbilstību darba tirgus un nozares attīstības tendencēm un prasībām aktualizētā informācija un ieteikumi.

Projekta eksperti no RTA raksturo savu iesaisti, skaidrojot, ka studiju programmas izstrādes process RTA tika īstenots studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" padomē. Studiju kursu aprakstu izstrādē sadarbojās projekta partneraugstskolu docētāji. Studiju programmas izstrādes gaita, programmas studiju plāns un kursu saturs tika apspriests studiju virziena padomes sēdēs, pieaicinot arī darba devēju pārstāvjus: Rēzeknes Valsts 1.ģimnāzijas direktoru Dr.paed. Jāni Poplavski, Austrumlatvijas Tehnoloģiju vidusskolas direktoru Aivaru Vilkasti, Rēzeknes sākumskolas direktori Ilonu Stramkali, Ezersalas speciālās internātpamatskolas direktoru Andreju Tereško. Izstrādātā maģistra studiju programma ir iesniegta izskatīšanai un apstiprināšanai RTA Izglītības, valodu un dizaina fakultātes domē un RTA Studiju padomē.

Programmas izstrādē aktīvi iesaistījās **ārējie eksperti** Maija Kokare un Rūdolfs Kalvāns gan programmas mērķu, uzdevumu, sasniedzamo rezultātu izstrādē, gan ārējā vērtējuma sniegšanā un sadarbības veicināšanā ar darba devējiem, nevalstiskajām organizācijām un profesionālajām organizācijām, gan aptaujas anketas par jaunveidojamo maģistra programmu "Izglītības zinātnes" izveidē, datu ievākšanā, apkopošanā un analizē. R. Kalvāns kā LIVAS priekšsēdētājs 2019. gada 4. aprīlī organizēja semināru, kurā piedalījās IZM, pašvaldības, skolu direktori un vietnieki, skolotāji, LIZDA pārstāvji, lai diskutētu par jaunveidojamo programmas konceptuālo ietvaru un izstrādāto saturu. Eksperte Maija Kokare īstenoja pētījumu, kurā aptaujāja potenciālos darba devējus un iespējamus reflektantus par maģistra studiju programmā iegūstamo prasmju un kompetenču atbilstību darba tirgus un nozares attīstības tendencēm un prasībām, kā arī analizēja kvalitātes novērtēšanas indikatorus atbilstoši maģistra līmeņa programmā sasniedzamajiem rezultātiem (skat. 3. nod.).

Pēc konceptuālās maģistra studiju programmas idejas apstiprināšanas, tālāk sekoja studiju kursu izstrāde. Lai pārliecinātos, kā studiju kursus tiks sasniegti studiju programmas studiju rezultāti, tika veikts maģistra studiju programmas **kartējums** (15. pielikums), vispirms izveidojot tabulu Excel programmatūrā. Kartēšanā tika pārbaudīts un uzskatāmi parādīts, kādi studiju programmas studiju rezultāti tiek sasniegti studijuursos. Kartēšanas rezultātā tika precizēti atsevišķi studiju programmas un studiju kursu rezultātu formulējumi.

Ar kartēšanas rezultātiem tika iepazīstināti kursu izstrādātāji, aicināti izvērtēt, kā izstrādātajosursos tiek sasniegti programmas sasniedzamie rezultāti. Kursa izstrādātāju apakšgrupās programmas izstrādē iesaistītie docētāji

- apsprieda studiju kursu saturu programmas sasniedzamo rezultātu kontekstā;
- pilnveidoja izstrādātos studiju kursus, lai novērstu satura dublēšanos un nodrošinātu pēctecību un savstarpējo papildinātību, kā arī nodrošinātu, ka sasniedzamie rezultāti proporcionāli tiek sasniegti gan obligātajā, gan ierobežotās izvēles daļā;
- precizēja un pilnveidoja studiju rezultātus atsevišķos studijuursos atbilstīgi studiju kursu saturam.

Atkārtoti veiktais programmas un kursu rezultātu kartējums uzskatāmi parāda, ka, realizējot studiju kursus, studentiem tiek nodrošinātas iespējas sasniegt visus plānotos studiju rezultātus (skat. 15. pielikumu). Tabulā norādīti secīgi programmā sasniedzamie rezultāti no 1- 16 (rezultātu atšifrējumu no 1-16 skatīt Licencēšanas ziņojuma sadaļā 1.1.).

Kartēšanas rezultātu izvērtēšana ļāva secināt, ka studiju programmas saturs ir orientēts uz programmas rezultātu sasniegšanu. Pirmā kartēšana rosināja darbu pie kursu satura pilnveides, pēctecības nodrošināšanas, bet atkārtotā parādīja, ka studiju procesā studentiem ir iespēja sasniegt rezultātus. Kartēšanas procesā nozīmīga bija programmas A daļā un B daļā ietvertu kursu satura analīze, kas programmas veidotājiem ļāva secināt, cik mērķtiecīgi katrs kurss ir izveidots no sasniedzamo rezultātu viedokļa. Kartēšanas rezultātu apspriešana rosināja docētāju sadarbību, labāku izpratni par programmas kursu saturu.

Kopumā AMSP „Izglītības zinātnes” izstrādes gaita tika plānota atbilstīgi šādam darbības plānam:

- Darba grupu izveide partneraugstskolās;
- Starpaugstskolu darba grupas izveide;
- Ekspertu izvēle un iesaiste darba grupā;
- Vienota visu sadarbībā iesaistīto augstskolu maģistra studiju programmas „Izglītības zinātnes” idejas apspriešana, programmas mērķa izvirzīšana, diskusijas par programmas lietderīgumu un efektivitāti modernajā izglītības telpā;
- Maģistra studiju programmas “Izglītības zinātnes” koncepcijas izstrāde un pilnveide;
- Maģistra studiju programmas nodrošinājuma izstrāde ar atbilstošajiem studiju kursiem, patstāvīgā darba uzdevumiem, pārbaudījumiem;
- Maģistra programmas kartējums, programmas kursu pilnveide;
- Maģistra studiju programmas “Izglītības zinātnes” koncepcijas apstiprināšana LU, DU, LiePU un RTA struktūrvienībās;
- Licencēšanas Ziņojuma sagatavošana iesniegšanai IZM Pedagogu izglītības jaunveides konsultatīvajā padomē;
- Maģistra programmas „Izglītības zinātnes” izvērtēšana un apstiprināšana DU Pedagoģijas un pedagoģiskās psiholoģijas katedrā, Izglītības un vadības fakultātes Domē un Studiju padomē;
- Maģistra programmas „Izglītības zinātnes” apstiprināšana IZM Pedagogu izglītības jaunveides konsultatīvajā padomē;
- Maģistra studiju programmas “Izglītības zinātnes” programmas apstiprināšana DU Studiju padomē un Senātā.

Izstrādātā studiju programma tika iesniegta IZM Pedagogu izglītības jaunveides konsultatīvajai padomei apspriešanai. Programma 2019. gada 4. jūlijā un 2020.gada 24.februārī tika prezentēta un apspriesta IZM Pedagogu izglītības jaunveides konsultatīvajā padomē.

Projekts paredz kopīgu studiju programmas satura izstrādi, savukārt licencēšanas procesu veic katra augstskola atsevišķi.

1.3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē

Maģistra studiju programma (MSP) "Izglītības zinātnes" atbilst Eiropas vienotas augstākās izglītības telpas veidošanās jeb Boloņas procesa tendencēm¹³, nodrošinot, ka Latvijā arī turpmāk izglītības zinātnēs iespējams iegūt augstāko izglītību visos trijos studiju ciklos.

MSP izstrādāta kā otrā cikla augstākās izglītības studiju programma ar atbilstīgi Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūrai formulētiem studiju rezultātiem un studiju saturu¹⁴, lai studenti, papildinot pirmajā studiju ciklā apgūto, iegūtu padziļinātas un paplašinātas zināšanas un izpratni izglītības zinātnēs, nodrošinot pamatu radošai, kritiskai domāšanai un pamatotu, oriģinālu pētījumu ideju attīstībai; apgūtu nozares problēmu risināšanas prasmes nepazīstamās situācijās starpdisciplinārā kontekstā; komunicētu un reflektētu par savu darbību, ievērojot sociālo un ētisko atbildību; būtu pilnveidojuši mācīšanās un pētnieciskās prasmes, lai veiktu augsti kvalificētu profesionālo pedagogisko, izglītības vadītāja un pētniecisko darbību izglītības zinātnēs, kā arī autonomi virzītu savu pilnveidi. Īpaši tas sakāms par tādām jomām kā „skolēni ar speciālajām vajadzībām”, „IKT prasmes pedagoga darbam”, „jaunas tehnoloģijas darbavietā”, „individualizētas apmācības pieejas” un „starpriekšmetu prasmju mācīšana”. Nepieciešamība apgūt šīs prasmes vienādi un konsekventi ir pausta gan atsevišķās valstīs, gan visā Eiropā, norādot, ka ir vajadzīgas mācības, kas uzlabotu esošo pedagogu profesionālās prasmes un pedagogiskās metodes¹⁵. Tendences Eiropā maģistra līmeņa studiju programmās liecina, ka pieaug maģistra programmu (īpaši sociālajās un humanitārajās zinātnēs) studentu mērķauditorijas dažādība, tāpēc tiek meklēti un rasti saturiski un organizatoriski risinājumi maģistru programmu mērķauditorijas daudzveidīgajām izglītības vajadzībām, nodrošinot elastīgas studiju formas, pieejamu studiju vidi un laiku, efektīvi izmantojot arī mūsdienīgus digitālos risinājumus (jo tieši maģistra studiju laikā studējošie visvairāk saskaras ar izaicinājumu, savienot studijas ar darbu). Vairākās Eiropas valstīs pēdējos gados parādās tendences, ka maģistra studijas izglītības zinātņu jomā izvēlas profesionāļi, kas iepriekšējo izglītību ieguvuši citā jomā un vēlas tieši iegūt pedagogisko kompetenci. Atsevišķās valstīs ekvivalentas studijas izglītības zinātņu maģistra programmā izvēlas, piemēram, augstākās izglītības iestāžu akadēmiskais personāls (īpaši tie, kas strādā kā asistenti, lektori profesionālajā jeb lietišķajā augstākajā izglītībā (*applied sciences*) vai speciālisti, kas strādā kā pedagogi neformālajā izglītībā, interešu izglītībā, sociālajā sfērā, pieaugušo izglītībā. Kopumā maģistrantūras studiju programmās nozīmīgs ir studējošo pētnieciskās darbības komponents. Maģistra programma "Izglītības zinātnes" izstrādāta atbilstīgi nozares attīstības tendencēm Eiropā un pasaulē, balstoties rekomendācijās¹⁶ (skat. 10. pielikumu).

¹³ European Commission/EACEA/Eurydice. The European Higher Education Area in 2018. http://www.viaa.gov.lv/library/files/original/Bologna_Report_2018_2_.pdf

¹⁴ EHEA. Paris Communiqué. Appendix III: Overarching Framework of Qualifications of the European Higher Education Area (revised 2018) The Framework of Qualifications for the European Higher Education Area http://www.ehea.info/media.ehea.info/file/2018_Paris/77/8/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf

¹⁵ European Commission/EACEA/Eurydice, 2015. Skolotāja profesija Eiropā: prakse, profesijas uztvere un politika. Eurydice ziņojums. Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs. doi: http://viaa.gov.lv/library/files/original/skolotaja_profesija_eiropa_GRAMATA.pdf

¹⁶ Akadēmiskā karjera Latvijā: ieteikumi. 2018. http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Pasaules_Banka/Akadmisk-karjera-Latvij-ieteikumi.pdf

Maģistrantūrā jānodrošina cieša studiju un pētniecības vienotība. Raksturīgi divi maģistra programmu veidi pēc pētniecības komponentes tajā: vienā pētniecība saistīta ar profesionālu darbības izglītības zinātņu nozarē izpēti lietišķām vajadzībām; otrā – orientācija uz zinātnisko (fundamentālo) pētniecību, pētniecības rezultātu vispārināšanu¹⁷.

Īsā moduļa specializācijas virziens „Dažādība un iekļaušanās izglītībā” ir izstrādāts, pamatojoties uz aktuālajām tendencēm pasaules augstskolās¹⁸. Mūsdienās augstskolu piedāvājums vairs neaprobežojas tikai ar atsevišķiem speciālās izglītības, kultūras un valodas dažādības kursiem, bet tiek piedāvāti starpdisciplināri kursi, kuros dažādu programmu studentiem ir iespēja iepazīt un pētīt paaudžu, dzimuma, pieredzes, organizācijas kultūras u.c. dažādību. Skat., piemēram, Harvard Graduate School of Education¹⁹, Radboud University²⁰, Frankfurt University of Applied Sciences²¹, Universitat de Girona²², Universidad Nebrija²³, University of Nevada²⁴, Tufts University, Illinois College of Education²⁵, University of Delaware, Center for the Study of Diversity.

Skolotāju izglītības specializāciju piedāvājums veidots, pamatojoties uz Eiropas Komisijas tematiskās grupas “Skolotāju profesionālā pilnveide”²⁶ apkopotajiem ieteikumiem par pedagoģisko kompetenču grupām, kas attīstāmas skolotājiem profesionālās pilnveides procesā²⁷, kā arī ņemot vērā jaunākās publikācijas Latvijā saistībā ar Skola 2030 aktualitātēm²⁸, kā arī skolotāju eksperta līmeņa aprakstus^{29,30}. Kopumā Maģistra programmas studiju satura izstrādē ievērotas Boloņas procesā Eiropas Universitāšu asociācijas izstrādātās “Zalcburgas (II) rekomendācijas”³¹. Savukārt Maģistra programmas studiju kursu materiāli būs nodrošināti arī e-studiju vidē (Moodle), kas atbilst vienai no tendencēm studijās pasaulē³².

¹⁷ European Commission/EACEA/Eurydice. The European Higher Education Area in 2018. http://www.viaa.gov.lv/library/files/original/Bologna_Report_2018_2_.pdf

¹⁸ Diversity competence – Ron Harris, 2017.

¹⁹ <https://www.gse.harvard.edu/about/diversity-equity-and-inclusion>

²⁰ <https://www.ru.nl/english/education/masters/gender-equality-diversity/>

²¹ <https://www.frankfurt-university.de/de/studium/master-studiengange/diversitat-und-inklusion-ma/fuer-studieninteressierte/>

²² https://www.udg.edu/ca/Portals/54/Atencio_Diversitat/2018-05%20A4%20M%20ATENCIO%20DIVERSITAT%2018-19_CAST.pdf?ver=2018-05-09-095616-417

²³ <https://www.nebrija.com/programas-postgrado/master/profesorado-es-bachillerato-fp/pdf-asignaturas/educacion-inclusiva.pdf>

²⁴ <https://www.unr.edu/degrees/equity-and-diversity-in-education/ms>

²⁵ <https://education.illinois.edu/epol/programs-degrees/de>

²⁶ Education and Training 2020 Thematic Working Group ‘Professional Development of Teachers’

²⁷ Caena, F. (2011) Literature review Teachers’ core competences: requirements and development. European Commission <https://webmails.lu.lv/?task=mail&action=get&mbox=INBOX&uid=21083&part=3&frame=1&extwin=1>

²⁸ Oliņa, Z., Namsone, D., France, I., Čakāne, L., Pestovs, P., Bērtule, D., Volkinšteine, J., Lāce, G., Dudareva, I., Logins, J., Butkēviča, A. (2018) Mācīšanās lietpratībai. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds

²⁹ Rubene, Z., Daniela, L., Nīmanīte, D., Kraģe, L. (2016). Harmonization of the Tertiary Education Program through the Principles of Inclusive Education. In: Selected Papers of the Association for Teacher Education in Europe Spring Conference 2015, Ed.by Daniela, Linda; Rutka, Lucija, Published By: Cambridge Scholars Publishing, 1-16. pp., 395

³⁰ Daniela, L., Nīmanīte D., u.c. (2014). Vadlīnijas iekļaujošas izglītības īstenošanai pedagogu izglītībā. Rokasgrāmata, Latvijas Universitāte

³¹ European University Association. *European universities' achievements since 2005 in implementing the Salzburg principles*. <https://eua.eu/downloads/publications/salzburg%20ii%20recommendations%202010.pdf>

³² European Commission/EACEA/Eurydice. The European Higher Education Area in 2018. http://www.viaa.gov.lv/library/files/original/Bologna_Report_2018_2_.pdf

Salīdzinājums ar citu augstskolu īstenotajām maģistra studiju programmām

Lai salīdzinātu Maģistra studiju programmu "Izglītības zinātnes" ar līdzīgām studiju programmām citām Eiropas valstīm, tika izmantota Eiropas Komisijas platforma *Eurydice*³³, kā arī brīvpieejas augstskolu mājas lapas.

Izpētot un analizējot vairāk nekā 15 līdzīgas izglītības zinātņu maģistra studiju programmas Latvijā, Baltijā, Eiropas Savienībā un pasaulē, var secināt, ka šīs programmas īsteno divos veidos:

- studiju programma ar moduļiem/apakšprogrammām, piem., Berlīnes Brīvā universitāte (*Freie Universität Berlin*);
- studiju programma bez moduļiem/apakšprogrammām, piemēram, Latvijas Lauksaimniecības universitāte. Maģistra studiju programmu ilgums variē no 2 semestriem līdz 4 semestriem (60-120 ECTS). Tas atkarīgs no iepriekš iegūtās izglītības. Maģistra studiju programmās ietverti kā obligātās daļas kursi, tā izvēles daļas kursi.

Dažās valstīs uzņemšana studiju programmā notiek divas reizes gadā (piemēram, Vācijā). Beidzot izglītības zinātņu maģistra studiju programmu, var iegūt atšķirīgus akadēmiskos grādus, piemēram, Vācijā Johanna Gūtenberga universitātē Maincā (*Johannes Gutenberg-Universität Mainz*) iegūst izglītības maģistra grādu, Nīderlandē Leidenes Universitātē (*Universiteit Leiden*) izglītības zinātņu maģistra grādu, Latvijas Lauksaimniecības universitātē – izglītības zinātņu maģistra grādu pedagoģijā, bet Berlīnes Brīvajā universitātē (*Freie Universität Berlin*) iegūst maģistra grādu mākslās.

Atšķirības studiju programmu saturā nosaka katras programmas izvirzītie mērķi un sasniedzamie rezultāti, piemēram, Latvijas Lauksaimniecības universitātē akcents studiju kursu piedāvājumā tiek likts uz pētnieciskās kompetences pilnveidi, teorētisko atziņu aprobāciju, Juvaskilas Universitātē (*Jyväskylä yliopisto*) uz akadēmiskajām prasmēm un padziļinātām studijām izglītībā, kā arī paredz specializētos studiju kursus atbilstīgi studentu interesēm.

Latvijā akadēmiskā izglītības zinātņu maģistra studiju programma vēl bez LU tiek īstenota tikai Latvijas Lauksaimniecības universitātē. Baltijā līdzīga līmeņa studiju programma tiek īstenota Lietuvā Viļņas Universitātē (*Vilniaus universitetas*). Eiropas Savienībā izglītības zinātņu maģistra studiju programmas īsteno vairākās valstīs, piemēram, Vācijā Johanna Gūtenberga universitātē Maincā (*Johannes Gutenberg-Universität Mainz*), Ķelnes Universitātē (*Universität zu Köln*), Rostokas Universitātē (*Universität Rostock*), Berlīnes Brīvajā universitātē (*Freie Universität Berlin*); Somijā Juvaskilas Universitātē (*Jyväskylä yliopisto*); Nīderlandē Leidenes Universitātē (*Universiteit Leiden*); Ungārijā Etveša Loranda Universitātē (*Eötvös Loránd University*); Portugālē Minho Universitātē (*Universidade do Minho*), Koimbras Universitātē (*Universidade de Coimbra*); Beļģijā Briseles Vrijes Universitātē (*Vrije Universiteit Brussel*). Pasaulē līdzīga līmeņa studiju programmas tiek īstenotas Turcijā Vidējo Austrumu Tehniskajā universitātē (*Orta Doğu teknik üniversitesi*); USA Čikāgas Konkordijas Universitātē (*Concordia University Chicago*), Japānā Osakas Izglītības universitātē (*Osaka Kyoiku University*) un citur. Tātad izglītības zinātņu maģistra grāda iegūšana ir aktuāla un pieprasīta.

³³ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/third-cycle-phd-programmes_en

Jaunizveidotā izglītības zinātņu maģistra studiju programma (80 KP, 120 ECTS) tiek salīdzināta ar Latvijas Lauksaimniecības universitātē (LLU) un Somijā īstenotajām Juvaskilas Universitātē (JU) tāda paša līmeņa studiju programmām (skatīt detalizētu salīdzinājumu 7. pielikumā). Izglītības zinātnes studiju programmas mērķis Somijā Juvaskilas Universitātē paredz kvalificētu izglītības speciālistu sagatavošanu globalizētās pasaules dažādības kontekstā, kuriem piemīt visaptverošas kompetences (LLU mērķis – augstas kvalifikācijas speciālisti zinātniskam un pedagoģiskam, kā arī vadošam darbam izglītības iestādēs, pieaugušo izglītības, karjeras un konsultāciju centros, valsts pārvaldes institūcijās izglītības nozarē; jaunveidotās programmas mērķis – sekmēt studentu profesionālās pedagoģiskās, vadības un pētnieciskās kompetences pilnveidi konkurētspējai izglītībā, motivēt tālākai akadēmiskai izaugsmei).

Izglītības zinātņu maģistra studiju programma Somijā Juvaskilas Universitātē studentiem dod iespēju iegūt plašu izpratni par izglītības jomu, tostarp arī par starptautisko pieredzi izglītībā. Studiju programmā iekļautie studiju kursi studentiem dod iespēju iegūt zinātnisko pieredzi izglītības zinātnēs, apgūt prasmi analizēt teorijas un attīstīt izglītības praksi. Atbilstoši interesēm studentiem tiek dota iespēja izvēlēties specializāciju izglītības jomā.

Salīdzinoši analizējot Juvaskilas Universitātes un LLU Izglītības zinātņu maģistra studiju programmu sasniedzamos rezultātus, var noteikt piecas kopīgas iezīmes:

- Spēja kritiski analizēt pētījumus, zinātniskās un profesionālās problēmas izglītības jomā, veikt zinātniskus pētījumus izglītības zinātnēs;
- Spēja analizēt dažādus mācīšanās un vadības procesus, saistīt tos ar mācību vides daudzveidību;
- Izpratne un spēja kritiski analizēt aktuālos jautājumus izglītībā starptautiskā kontekstā;
- Starpkultūru zināšanas un kompetence, kā arī to izmantošana praksē;
- Spēja novērtēt savu profesionālo izaugsmi, reflektēt par savu mācīšanos.

Studiju programmās pamatkursi salīdzināti ar jaunizveidotās maģistra studiju programmas A daļu – obligātajiem kursiem. Grūtības salīdzināt saistītas ar studiju kursu nosaukumu un apjoma atšķirībām atbilstīgi valsts specifikai un universitātes izvirzītajām prasībām.

Kopīgais:

1. Kursi pētnieciskās kompetences sekmēšanai (DU *Pētniecība I, II* (8 KP, 12 ECTS), LLU *Pētījumu metodoloģija I, II, III, IV* (8 KP, 12 ECTS), JU *Integrated Research Communication* (4 ECTS)).
2. Kursi izglītības politikas un prakses izpētei valsts un starptautiskajā kontekstā dažādos periodos (DU *Izglītības vēsture un filozofija 21.gadsimta perspektīvā* (4 KP, 6 ECTS), LLU *Izglītības sistēmas un Eiropas Savienība* (4 KP, 6 ECTS), JU *International Education Policies and Practices* (5 ECTS)).
3. Kursi psiholoģijas zināšanu un prasmju veicināšanai (DU *Psiholoģija izglītībai* (4 KP, 6 ECTS), LLU *Pedagoģija un psiholoģija I, II, III, IV* (8 KP, 12 ECTS)).
4. Prakses organizēšana (DU *Prakse* (2 KP, 3,5 ECTS), LLU *Teorētisko atziņu aprobācija I, II, III, IV* (8 KP, 12 ECTS)).
5. Studiju kurss, kurš palīdz studentiem adaptēties studiju programmā (DU *Mūsdienu izglītības zinātnes* (6 KP, 9 ECTS), Somijā *Orientation to Studies and Personal Study Plan* (3 ECTS)) (Skat. 7. pielikumu).

Atšķirīgais: JU A daļā tiek iekļauts kurss *Information and Communication Technology* (3 ECTS), LLU A daļā piedāvā *Didaktikas attīstības tendences* (6 KP, 9 ECTS), DU šāda satura kursi tiks piedāvāti B daļā.

Var secināt, ka salīdzinātajās izglītības zinātņu maģistra programmās uzsvars tiek likts uz pētniecības kompetences attīstību, kas ietver tādus komponentus kā prasmi kritiski analizēt dažādas ar izglītību saistītas problēmas valsts un starptautiskajā kontekstā, kā arī prasmi veikt teorijās un praksē balstītu pētījumu.

Jaunizveidotā maģistra studiju programma "Izglītības zinātnes" (50 KP, 75 ECTS) tiek salīdzināta ar Nīderlandes Utrehtas Universitātes (*Universiteit Utrecht*) divām līdzīga nosaukuma programmām, Tventes Universitātē (*Universiteit Twente*) realizēto izglītības zinātnes un tehnoloģiju maģistra programmu (skatīt detalizētu salīdzinājumu 7. pielikumā). Viengadīgās programmas tiek piedāvātas daudz retāk nekā 120 ECTS programmas. Latvijā un citās Baltijas valstīs šāda veida īsā programma netiek īstenota. Netika atrasta neviena programma, kuras ietvars būtu tāds, kāds jaunizveidotajai programmai, proti, viena programma paredz iespēju izvēlēties kādu no vairākiem virzieniem. Visās atrastajās īsajās programmās tiek piedāvāta tikai viena specializācija.

Salīdzinot programmās izvirzītos mērķus, jaunizveidotās maģistra studiju programmas mērķis ir sekmēt studentu profesionālās pedagoģiskās, vadības un pētnieciskās kompetences pilnveidi konkurētspējai izglītībā, motivēt tālākai akadēmiskai izaugsmei. Savukārt, Utrehtas Universitātes Maģistra programmas "Izglītības zinātne" (UU (1)) mērķis paredz sekmēt izglītojoša mācību procesa, mācību vides un pārmaiņu vadības organizēšanu. Utrehtas Universitātes Maģistra programmas "Jaunatne, izglītība un sabiedrība" (UU (2)) mērķis – savienot ar jaunatni un izglītību saistītus jautājumus ar mūsdienu (starp) nacionālajiem sociālajiem jautājumiem, bet Tventes Universitātes Maģistra programmas "Izglītības zinātne un tehnoloģija" (TU) mērķis definēts kā absolventu sagatavošana strādāt formālās izglītības kontekstā vai turpināt profesionālo izaugsmi uzņēmumos un citās organizācijās. Tātad, visu salīdzināmo studiju programmu mērķos uzsverta studentu pašattīstība un pašvadītu studiju prasmju apguve.

Studiju organizācija

Tā kā jaunizveidotas maģistra studiju programmas 50 KP modulī tiks īstenoti četri specializācijas virzieni – "Izglītības vadība", "Mācīšanās un mācīšana lietpratībai", "Dažādība un iekļaušanās izglītībā", "Cilvēku uzvedība un izglītība" (B daļa 16 KP (24 ECTS)), tad šajā programmā strikti ir nodalīta obligātā A daļa, kurā studiju kursi ir veidoti tā, lai veicinātu vispārējās prasmes un kompetenci izglītības zinātnēs; savukārt, B daļas kursi veidoti tā, lai studenti apgūtu specifiskās zināšanas un prasmes izvēlētajā modulī. Utrehtas Universitātē maģistra programmās "Izglītības zinātnes" (1. programma) un "Jaunatne, izglītība un sabiedrība" (2. programma) studijas tiek realizētas moduļu veidā. Moduļu saturā iestrādātas katrai specializācijai būtiskās īpašās zināšanas, prasmes, iemaņas (piem., "Youth Policy, Education and Prevention"). Tventes Universitātē realizētajā programmā "Izglītības zinātne un tehnoloģija" studiju kursi sadalīti kvartilēs (4x3 mēneši), ir obligātā daļa (10 ECTS), obligātās izvēles daļa (20 ECTS).

Studiju saturs

Studiju programmās studiju kursi salīdzināti ar jaunizveidotās maģistra studiju programmas A daļu – obligātajiem kursiem. Grūtības salīdzināt saistītas ar studiju kursu nosaukumu un apjoma atšķirībām atbilstīgi valsts, iegūstamo grādu specifikai un universitātes izvirzītajām prasībām.

Kopīgais:

- Kursi pētniecības prasmju sekmēšanai (DU – *"Pētniecība"* (4 KP, 6 ECTS), TU – *"Research Proposal"* (5 ECTS), UU (1) moduļu saturā – *"Pētniecības Prasmes"*);
- Kursi līderības un pārmaiņu vadības veicināšanai (DU B daļā specializācijas moduļos – *"Cilvēku uzvedība un izglītība"*, *"Izglītības vadība"*, TU – *"Leadership and Organisational Change"* (5 ECTS);
- Kursi izglītības politikas un novitāšu apzināšanai (DU – *"Izglītības vēsture un filozofija 21.gadsimta perspektīvā"* (4 KP, 6 ECTS), UU – modulis *"Youth Policy, Education and Prevention"*, TU – *"Trending Topics in Educational Science and Technology"* (10 ECTS)).

Atšķirīgais:

- Būtiska atšķirība starp DU un Utrehtas Universitātes, Tventes Universitātes maģistra programmām ir to apjoms kredītpunktos. DU piedāvātajā programmā ir par 15 ECTS vairāk nekā citās līdzīga nosaukuma programmās;
- UU un TU nav prakses atšķirībā no DU;
- DU Maģistra programma sniedz vairāk vispārējās prasmes izglītības zinātnēs (DU – *"Izglītības vēsture un filozofija 21.gadsimta perspektīvā"* (4KP, 6 ECTS). Savukārt UU un TU programmās jau obligātajā daļā tiek piedāvāti specifiskie moduļu kursi.

Var secināt, ka salīdzinātajās izglītības zinātņu maģistra īsajās programmās tiek akcentētas tādas prasmes kā pētniecība izglītības zinātnēs, starpdisciplināras zināšanas, pārmaiņu vadība.

1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvas

Izglītība ir viens no svarīgākajiem Latvijas valsts ekonomikas izaugsmes, konkurētspējas un ilgtspējas nodrošinājošiem faktoriem, tādējādi pedagogu izglītības studiju programmu nostiprināšanai, attīstībai un pilnveidei būtiska nozīme ir gan vidējā, gan ilgtermiņa Latvijas izglītības sistēmas attīstības plānošana (Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.g.; Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.g.; Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.g.; Latvijas augstākās izglītības un augstskolu attīstības koncepcija 2013.-2020.g.; Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014.-2020.g.; Latvijas Viedās specializācijas stratēģija).

Kvalitatīvas izglītības pieejamību Latvijā nodrošina augstākās izglītības institūcijas, īstenojot pilna cikla pedagogu izglītības studijas pēctecīgā skolotāju sagatavošanas sistēmā, kopsakarībā ar pētniecības un zinātnes attīstību. Maģistra programmas „Izglītības zinātnes” attīstības iespējas ir jāskata sinerģijā ar Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) informatīvajā ziņojumā „Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas

skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā” ietvertajiem studiju programmu struktūras un satura izveides principiem un darbības programmu „Izaugsme un nodarbinātība”:

- 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķim: samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu;
- 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķim: stiprināt augstākās izglītības iestāžu akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās;
- 8.2.3. specifiskā atbalsta mērķim: nodrošināt labāku pārvaldību augstākās izglītības iestādēs.

Studiju programma “Izglītības zinātnes” ir veidota saskaņā ar Latvijas augstākās izglītības stratēģiskajiem mērķiem (Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020; Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovāciju pamatnostādnes 2014.-2020.). Mērķis atbilst arī Latvijas Viedās specializācijas stratēģijas 5.prioritātei, kas paredz attīstīt kvalitatīvu izglītību, nodrošinot kompetenču attīstību visās izglītības pakāpēs un radot līdzsvaru starp izglītību, zinātni, sabiedrību, ekonomiku, politiku un tautsaimniecību gan vietējā, gan globālā mērogā.

Īstenotā vispārējās izglītības satura reforma, kuras būtība ir pāreja uz mūsdienīgas lietpratības izglītību, izvirza konceptuāli jaunas prasības pedagogu sagatavošanai un profesionālajai pilnveidei darbam ar jauno izglītības saturu, kas tiek izstrādāts Valsts izglītības satura centra īstenotā projekta „Kompetenču pieeja mācību saturā” rezultātā, akcentējot pārorientāciju no zināšanu pārneses uz inovāciju kopradīšanu. Tādējādi ir nepieciešamība stiprināt augstskolu stratēģisko specializāciju kvalitatīvas pedagogu izglītības nodrošināšanai, piedāvājot studiju iespējas maģistra līmenī.

Maģistra studiju programmas “Izglītības zinātnes” attīstības perspektīvas ir noteiktas, balstoties uz Eiropas Komisijas Pētniecības un inovāciju ģenerāldirekcijas izstrādātajiem dokumentiem³⁴. Šos dokumentus papildina Eiropas Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai 2017.gadā “Skolu attīstība un izcila mācīšana – lielisks pamats dzīvei”, kā arī Latvijā izstrādātais *Skolotāja profesijas standarts*. Visos šajos dokumentos uzmanības centrā ir pētniecības prasmju veidošanās visās izglītības pakāpēs, pētījumu atvērtība sabiedrībai un to integritāte, interdisciplināritāte, pārliecinoša digitālo tehnoloģiju izmantošana un prasme sadarboties. Tādēļ maģistra studiju programmu “Izglītības zinātnes” ir paredzēts turpmāk attīstīt vairākos virzienos:

- 1) **Pilnveidot mācīšanās vidi**, piedāvājot daudzveidīgus moderno tehnoloģiju un atvērtus izglītības resursus.
- 2) Lai veicinātu izglītības zinātņu studiju starpdisciplināritāti, **sadarboties ar citām studiju programmām**, kas realizētas gan vienas, gan vairāku augstskolu ietvaros. Paredzēts, ka studentiem pavērsies lielākas iespējas atsevišķu kursu apmeklēšanai citās programmās citās augstskolās. Lai veicinātu studentu sadarbības un līderības prasmes starptautiskā vidē, plānots attīstīt sadarbību ar līdzīgām programmām ārvalstu augstskolās, lai nodrošinātu nepārtrauktu studiju programmas un tās īstenošanā iesaistīto mācībspēku, skolotāju, mentoru, studējošo profesionālās kompetences pilnveidi.

³⁴ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/goals-research-and-innovation-policy_en

- 3) Lai veicinātu pētījumu atvērtību sabiedrībai un to integritāti, kā arī sabiedrības pasūtījumu izglītības pētniecībā, paredzēts ciešāk **sadarboties ar darba devējiem un programmas absolventiem, kas strādā dažādās izglītības institūcijās**. Plānots arī jaunās studiju programmas kontekstā turpināt sadarbību ikgadējo starpaugstskolu maģistrantu zinātnisko lasījumu rīkošanā. Tiks veicināta studentu iesaiste starptautiskajās zinātniskajās konferencēs, piemēram, DU konferencē, LU Zinātniskajā konferencē, RTA rīkotajā ikgadējā konferencē "Sabiedrība. Integrācija. Izglītība"³⁵ u.c. Plānota maģistrantu iesaiste metodisko un zinātnisko pasākumu organizācijā. Tiks organizētas regulāras vizītes pie potenciālajiem darba devējiem izglītības iestādēs u.c., kā arī darba devēji tiks aicināti iesaistīties studiju procesā.
- 4) **Pastāvīgi pilnveidot studiju kvalitāti, elastīgi piemēroties klientu un darba tirgus prasībām**. Plānots pastāvīgi pilnveidot studiju saturu atbilstoši darba tirgus prasībām un ņemt vērā jaunākos zinātnes sasniegumus, it īpaši inovāciju ieviešanu studiju procesā. Lai to īstenotu, paredzēts veikt ikgadējo studiju kursu satura izvērtēšanu, kursu aprakstu pilnveidošanu un kursu īstenošanas metožu un organizācijas formu daudzveidības paplašināšanu. Izvērtējot iespējamo reflektantu mācīšanās vajadzības, ir iespēja izstrādāt jaunus studiju kursus vai arī uzlabot esošos, regulāri analizējot pieprasījumu, veicot nepieciešamās izmaiņas programmas studiju plānā. Plānot arvien elastīgāku iespēju apgūt maģistra līmeņa izglītību, piedāvājot Maģistra programmas kursus apgūt kā tālākizglītības kursus, kā arī izmantot citas studiju formas, piemēram būt brīvklausītājam. Plānots strādāt pie citu formu attīstības, kas palielina Maģistra programmas pieejamību, kā arī pakāpeniski izstrādāt e-studiju materiālus, piedāvāt iespējas tiešsaistes kursu docēšanā.
- 5) Studiju programmas īstenošanā plānota cieša **sadarbība ar nozares pārstāvjiem**, lai kopīgi identificētu aktualitātes un radītu nozaru evolūcijai atbilstīgas inovācijas pētniecībā, kas efektīvi stiprinātu tautsaimniecības attīstību. Universitātes ir nozīmīga daļa no globālās zināšanu sabiedrības, un tādēļ to loma ir izšķiroša ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā un konceptuālu risinājumu rašanā ilgtspējas problēmām ekonomikā, sabiedrībā, vidē. Sadarbība ar izglītības politikas veidotājiem un pašvaldības pārstāvjiem palielinātu iespēju radīt jaunas zināšanas un celtu to pievienoto vērtību praksei.
- 6) Viena no stratēģiskās izaugsmes būtiskām jomām ir maģistra studiju programmas īstenošanā iesaistīto **docētāju kompetences pilnveide**. Akadēmiskā personāla zinātniskā un pedagoģiskā kapacitāte ir viens no būtiskiem priekšnoteikumiem augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanā, kas arī šobrīd starptautiskā līmenī ir prioritārs. Kvalitātes izaugsmei tiks plānots: jauno docētāju atlase un sagatavošana akadēmiskajam darbam (doktorantu, post-doktorantu plaša iesaiste docēšanā), iesaiste pētnieku grupās, zinātnisko rakstu publicēšana, piedalīšanās zinātniskajās konferencēs, starpuniversitāšu mobilitāte (ERASMUS+ ietvaros, sadarbībā ar partneraugstskolām) savas pedagoģiskās un zinātniskās kompetences izvērtēšanai un pilnveidei; vietējas un starptautiskas pieredzes apmaiņa ar citām augstākās izglītības iestādēm; metodiskie semināri iniciatīvu apmaiņai, pēctecīgai satura saliedēšanai,

³⁵ <http://conferences.rta.lv>

kopīgai ideju ģenerēšanai, kvalitātes vērtēšanai; vieslekcijas un viessemināri, kurus īsteno nozares, citu augstākās izglītības, zinātnes institūciju, izglītības politikas plānošanas iestāžu u.c. pārstāvji, iesaiste doktorantūras skolu darbā. Pašreiz jaunveidojamajā programmā iesaistītie docētāji plāno apgūt dažādus tālākizglītības kursus un pilnveidot angļu valodu projekta SAM 8.2.2. ietvaros.

- 7) Nozīmīgs virziens ir programmas **internacionalizācija**. Ar katru gadu palielinās no ārzemēm studējošo skaits Latvijas augstākajā izglītībā³⁶. Tas norāda uz potenciālu, kas jāizmanto, piedāvājot maģistra studijas angļu valodā. Jau pašreiz programmas izstrādātāji piedāvās programmas apguvi daļēji arī angļu valodā, nodrošinot, ka īsajā modulī būs iespēja uzņemt ārzemju studentus, kā arī iespēja iesaistīt ERASMUS+programmas ietvara studentus.

³⁶ Pārskats par Latvijas augstāko izglītību 2018.gadā (2019). IZM. Pieejams:
https://www.izm.gov.lv/images/statistika/augst_izgl/Augstakas_izglitibas_LV_parskats_2018.pdf

2. RESURSI UN NODROŠINĀJUMS

2.1. Studiju bāze

Maģistra studiju programmas „Izglītības zinātnes” īstenošanā ir iesaistītas sekojošas DU struktūrvienības, kas nodrošinās studiju kursu docēšanu un maģistra darbu izstrādes vadību, kā arī nodrošinās atbilstošo palīgpersonālu programmas administrēšanai:

- **Izglītības un vadības fakultātes** Pedagoģijas un pedagoģiskās psiholoģijas katedra un Sporta katedra;
- **Humanitāro un sociālo zinātņu institūta** Ilgtspējīgas izglītības centrs;
- **Dabaszinātņu un matemātikas fakultātes** Informātikas katedra un Vides zinātnes un ķīmijas katedra;
- **Sociālo zinātņu fakultātes** Sociālās psiholoģijas katedra, Ekonomikas un socioloģijas katedra.

Maģistra studiju programmas „Izglītības zinātnes” īstenošanā DU tiks nodrošināta gan jauno zinātnieku iesaiste, gan tiks nodrošināta arī pieredzējušu mācībspēku kapacitātes izmantošana. Studiju programmas īstenošanai iesaistīto docētāju atlasē tika ņemtas vērā ESF projektos SAM 8.2.1. un SAM 8.2.2. iekļautās prasības docētāju kvalifikācijai, piesaistot arī profesionāļus, kuri strādā vispārējās pirmsskolas (piemēram, Daugavpils pilsētas 4. speciālās pirmsskolas izglītības iestādes vadītāja J. Jankovska) un vidējās izglītības iestādēs (piemēram, Rīgas 72. vidusskolas ķīmijas skolotājs, Valsts izglītības satura centra projekta “Kompetenču pieeja mācību saturam” valdes loceklis P. Pestovs; J. Pilsudska Daugavpils valsts poļu ģimnāzijas angļu valodas skolotāja, eTwinning vēstniece Anna Bejska), kā arī speciālisti no pašvaldībām (piemēram, Preiļu novada Izglītības pārvaldes vadītājs A. Zagorskis).

Programmas īstenošanā iesaistītie docētāji aktīvi darbojas Baltijas un Melnās jūras reģiona konsorcijs (*Baltic and Black Sea Circle Consortium in Educational research/BBCC*) izglītības pētījumos, piedaloties BBCC ikgadējās starptautiskajās konferencēs. Pašreiz BBCC ir viens no lielākajiem starptautiskajiem tīklojumiem skolotāju un augstākās izglītības pārorientēšanā uz ilgtspējīgas attīstības mērķi.

Programmas īstenošanā iesaistītie docētāji regulāri publicē rakstus starptautiski atzītos izdevumos, kuri iekļauti Web of Science, SCOPUS, ERICH Plus, EBSCO un citās datu bāzēs.

Docētāji ir iesaistīti starptautiskās Doktorantūras skolas organizēšanā un īstenošanā, kas ir virzīta uz akadēmisko rakstīšanas prasmju un ilgtspējīguma kompetences saturu un virssaturu, uz starpdisciplinārās un transdisciplinārās pieejas tēmu aktualizāciju augstākajā izglītībā, skolas, augstskolas un nozaru pedagoģijā, kā arī izglītības vadībā.

Studiju programmas kvalitatīvas īstenošanas būtisks garants ir DU starptautiskās sadarbības pieredze ar zinātniekiem no vairāk kā 60 ārvalstu universitātēm, tai skaitā:

Berlīnes Brīvo universitāti (Vācija), Dienvidoregonas Universitāti (ASV), Edžhilas koledžu (Anglija), Edinburgas Universitāti (Anglija), Fehtas Universitāti (Vācija), Fordhemas Universitāti (ASV), Helsinku Universitāti (Somija), Hercena Pedagoģisko universitāti (Krievija),

Austrumsomijas Universitāti (Somija), Jorkas Universitāti (Kanāda), Klaipēdas Universitāti (Lietuva), Krakovas Pedagoģisko akadēmiju (Polija), Oslo Universitātes koledžu (Norvēģija), Rodas Universitāti (Dienvidāfrika), Stokholmas Izglītības institūtu (Zviedrija), Šauļu Universitāti (Lietuva), Tallinas Universitāti (Igaunija), Tamperes Tehnoloģisko universitāti Pori (Somija), Tenesijas Universitāti (ASV), Upsalas Universitāti (Zviedrija), Viļņas Universitāti (Lietuva), Vitauta Dižā universitāti (Lietuva), Vitebskas Valsts universitāti (Baltkrievija), Ziemeļkolorado Universitāti (ASV) u.c.. Svarīgākās sadarbības formas ir pieredzes apmaiņa, līdzdalība konferencēs, stažēšanās, starptautiskās doktorantūras skolas organizēšana, kopīgu pētījumu plānošana un veikšana mācībspēkiem un doktorantiem.

DU ir ilgstošas sadarbības pieredze ar daudzām partneruniversitātēm, kurās studējošie un akadēmiskais personāls var pilnveidot savu akadēmisko, darba, valodas un kultūras pieredzi: Jorkas Sv. Džona Universitāte (Apvienotā Karaliste), KATHO (Beļģija), Sofijas Universitāte (Bulgārija), Universitātes koledža UCC (Dānija), Tartu Universitāte (Igaunija), Klaipēdas Universitāte (Lietuva), Paņevežas Kolēģija (Lietuva), Kužavu un Pomožes Universitāte Bidgoščā, Hingera Profesionālās izglītības valsts skola Plocā, Augstākā Pedagoģiskā skola TWP Varšavā (Polija), Mursijas Universitāte (Spānija), Anadolu Universitāte, Čukurova Universitāte, Hačetepes Universitāte (Turcija), Tessedika Samjuela Koledža (Ungārija), Hradec Kraloves Universitāte (Čehija), Cīrihes Universitāte (Šveice), Saseksas Universitāte (Lielbritānija).

Docētāju pedagoģisko kapacitāti nodrošina arī plaša starptautiska sadarbība, kas ir izveidojusies konkrētu projektu ietvaros, kā piemēram, Nordik Plus, Baltijas Universitāšu programma (www.bup.fi), Latvijas – Lietuvas - Taivānas zinātniskās sadarbības atbalsta fonda programma, "Soli pa solim" u.c. Piedaloties UNESCO/UNITWIN starptautiskajā projektā "Reorienting Teacher Education to Address Sustainability", ir izveidoti vairāki starptautiski sadarbības tīklojumi, izveidoti pasaulē atzīti zinātniskie žurnāli ar starptautisku redakciju, kā arī regulāri rīkotas starptautiskās konferences: a) Starptautiskā zinātniskā konference "Mūzikas pedagoģijas problēmas" (kopš 1998.gada); b) BBCC/JTEFS konference, kas kopš 2003. gada notiek kādā no BBCC tīklojuma partnervalstīm.

2.2. Informatīvais un metodiskais nodrošinājums

Metodiskais nodrošinājums studiju programmas īstenošanai DU ir plašs un sagatavots atbilstoši izglītības zinātņu nozares specifikai. Līdzās tradicionālajiem informācijas resursiem, DU tiek nodrošināta pieeja vairāk nekā 100 000 abonētajiem e-resursiem dažādās zinātņu nozarēs. Studiju kursu daudzveidības paplašināšanai tiek izstrādāti un ieviesti jauni e-studiju kursi un aktualizēti un modernizēti jau esošie metodiskie materiāli MOODLE vidē. Daugavpils Universitātes informācijas sistēmas (DUIS) principi paredz, ka studiju programmu studiju kursi tiek ievietoti e-studijās (MOODLE vidē), kurā atbilstoši kursu satura pilnveidošanai un papildināšanai notiek ievietoto materiālu aktualizācija, iekļaujot kursu aprakstus jaunāko zinātnisko un metodisko literatūru. E-studiju vide tiek izmantota arī zināšanu novērtēšanā un studējošo un mācībspēku komunikācijā, studējošo studiju rezultātu novērtēšanas sistēma un kritēriji, kā arī attiecīgie normatīvie akti ir pieejami DU informatīvajā sistēmā (DUIS).

Maģistra studiju programmas „Izglītības zinātnes” mācībspēki regulāri izstrādā un sagatavo publicēšanai ne tikai savu zinātnisko pētījumu rezultātus, kas kā monogrāfijas vai zinātniskie raksti tiek citēti augsta līmeņa zinātniskajās datu bāzēs, bet izstrādā un publicē arī metodiskos materiālus un mācību līdzekļus, kuru saraksts ir pieejams šī dokumenta 8. pielikumā “Maģistra studiju programmas „Izglītības zinātnes” mācībspēku pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts”. Studiju programmas attīstības gaitā tiks izveidoti atbalsta materiāli (rokasgrāmatas) studējošajiem darba vidē balstītu studiju īstenošanai, kā arī vadlīnijas maģistra darba izstrādei.

Daugavpils Universitātes (DU) bibliotēkas vispārīgs raksturojums

Daugavpils Universitātes bibliotēka ir iekļauta Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā (BLB0524) un 2017. gada 16. maijā saņēmusi Bibliotēkas akreditācijas apliecību un tai atkārtoti uz pieciem gadiem piešķirts vietējas nozīmes bibliotēkas statuss.

Bibliotēkas darba laiks, pieejamība informācijas resursiem un pakalpojumi

Bibliotēkas darbības pamatprincips ir tās pakalpojumu pieejamība ikvienam lietotājam, nodrošinot vienādu pakalpojumu klāstu un kvalitāti visās DU struktūrvienībās. Piedāvāto pakalpojumu daudzveidība, bibliotēkas telpu plānojums un tās darba laiki arī turpmāk būs cieši saistīti ar lietotāju informacionālo vajadzību apmierināšanu.

DU bibliotēkas darba laiks ir pielāgots studējošo vajadzībām. Bibliotēkas klientiem darba dienās darba laiks ir nodrošināts no plkst. 9.00 līdz 20.00, bet sestdienās no plkst. 9.00. līdz 16.00. Bibliotēka izvietota divās telpās, kuru kopējā platība ir 1000 m², tā atrodas Daugavpilī, Parādes ielā 1. Bibliotēkā tiek nodrošināti visi pakalpojumi, kas veicina patstāvīgu studiju darbu. Pakalpojumi tiek sniegti saskaņā ar DU Bibliotēkas lietošanas noteikumiem, kas apstiprināti 2014. gada 20. oktobrī ar DU rektora rīkojumu Nr. 5-4/205. Pakalpojumus atbilstoši lietošanas noteikumiem var izmantot DU studējošie, mācībspēki, personāls, citas bibliotēkas, citu augstskolu studējošie, kā arī ikviens iedzīvotājs. DU Bibliotēka sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus un maksas pakalpojumus.

Bezmaksas pamatpakalpojumi

- Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana e-katalogā <https://biblio.du.lv/Alise/lv/home.aspx>, rezervēšana, izmantošanas termiņu pagarināšana, kā arī bibliotēkas informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām. Pakalpojums pieejams DU bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot elektronisko katalogu no jebkuras mobilās ierīces un vietas, kur pieejams internets.
- Informācijas resursu piegāde DU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no Latvijas Nacionālās bibliotēkas un citām valsts nozīmes bibliotēkām.
- Pašapkalpošanās. Bibliotēkā ir pieejama pašapkalpošanās sistēma grāmatu izsniegšanai un nodošanai. Pie abiem mācību korpusiem (Vienības 13 un Parādes 1) ir pieejamas grāmatu nodošanas iekārtas. Ar iekārtu palīdzību lietotāji patstāvīgi var saņemt un nodot informācijas resursus.
- Brīvpieejas lasītavas, datoru un interneta izmantošana. Lasītavā iespējams izmantot uzziņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros datorus, t. sk. lietotāju personīgos, interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās DU ēkās. Bibliotēkā lietotājiem ir pieejamas 60 darba vietas (15 datorizētas un 45 nedatorizētas darba

vietas).

- Uzziņas un konsultācijas. Viena no galvenajām bibliotēkas darba jomām ir lietotāju informatīvā apkalpošana: konsultēšana, uzziņu sniegšana, lietotāju apmācības un atbalsts pētniecībā. Bibliotēkas Bibliogrāfijas un informācijas sektors nodrošina bibliotēkas oficiālo un kopējo informacionālās apkalpošanas servisu. Lietotājiem ir iespējams saņemt individuālās konsultācijas un uzziņas bibliotēkā, pa e-pastu. Konsultācijas sniedz arī ikviens lasītavas un abonementa darbinieks uz vietas bibliotēkā vai pa tālruni, vai, izmantojot e-pastu. Bibliotēkas personāls sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, precizējošās u.c. uzziņas un konsultācijas DU studējošajiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam. Neskaidrību gadījumos lietotāji var izmantot arī DU portāla bibliotēkas sadaļā pieejamās iespējas "Jautā bibliotēkaram".
- Lietotāju apmācības. Studiju līmeņa kvalitātes paaugstināšanā būtiskas ir indivīda zināšanas un prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot kvalitatīvus informācijas resursus un e-vides rīkus. Lietotāju prasmju un iemaņu pilnveidei DU Bibliotēka sadarbībā ar fakultātēm regulāri organizē Informācijas pratības nodarbības.

Maksas pakalpojumi

DU Bibliotēkas maksas pakalpojumu saraksts un kavējuma naudas cenrādis apstiprināts DU Senāta sēdē 2014. gada 16. jūnijā, protokols Nr. 5:

- Par maksu tiek veikta kopēšana no Bibliotēkā esošajiem dokumentiem, ievērojot Autortiesību likumu, izdruka ar printeri, skenēšana;
- SBA, SSBA pakalpojums. Informācijas resursus, kuru nav Latvijas bibliotēkās, Bibliotēka saviem lietotājiem piedāvā pasūtīt no citām bibliotēkām un dokumentu krātuvēm Latvijā, izmantojot Starpbibliotēku abonementu vai pasaulē, izmantojot Starptautisko starpbibliotēku abonementa pakalpojumu, kā arī ir iespējams saņemt zinātnisko rakstu elektroniskās kopijas izdrukā veidā un pa e-pastu.

Bibliotēkas krājums

Bibliotēka krājumu veido atbilstoši DU studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, tādējādi nodrošinot ar informāciju visus DU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības jomas. Bibliotēka nodrošina informācijas resursu iegādi pēc DU fakultāšu pasūtījumiem, ko ir izskatījusi un apstiprinājusi DU Budžeta komisija.

DU Bibliotēkas lasītavās un specializētajās nodaļās ir pieejamas vairāk nekā 343 000 vienības grāmatu un vairāk nekā 25 000 eksemplāri žurnālu. DU bibliotēkas darbības pilnveidošanā tiek izmantotas jaunas tehnoloģijas: Interneta pieslēgums; elektroniskais katalogs ALISE (Advanced Library Information Service); automatizēta lasītāju apkalpošanas sistēma.

Bibliotēkas krājumā ar atbilstību Maģistra studiju programmas „Izglītības zinātnes” specifikai ir iekļauts sekojošs skaits drukāto izdevumu eksemplāru:

2.1.1. tabula

Drukāto izdevumu skaits DU bibliotēkā atbilstoši studiju programmas specifikai

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Skolotājs” (kopā bibliotēkas krājumā)		
Drukātie izdevumi (eks.)		
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi
8422	6096	200
Kopā: 14 718 eksemplāri		

Atbilstoši DU attīstības stratēģijai 2015. – 2020. gadam Bibliotēka mērķtiecīgi palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu attālinātās piekļuves iespējas, lai nodrošinātu lietotājiem iespēju izmanto tressursus attālināti. Bibliotēkai piešķirtā finansējuma ietvaros datu bāzu skaits tiek mērķtiecīgi izvērtēts. Katru gadu tiek analizēta abonēto datu bāzu izmantojamība un aptaujāti lietotāji par jaunu datu bāzu iegādes nepieciešamību.

Abonētie daudznozaru e-resursi, kas ietver materiālus maģistra studiju programmas “Izglītības zinātnes” specifiku

- **Aktuālās normatīvo aktu izmaiņas izglītības jomā** - ikmēneša e-izdevums par aktuālām normatīvo aktu izmaiņām izglītības jomā.
- **Cambridge University Press** - humanitārās un sociālās zinātnes.
- **EBSCO Academic Search Complete** - viens no vērtīgākajiem zinātniskās informācijas resursiem, kurā pieejama informācija no vairāk kā 12 500 pilna teksta, to skaitā 7 300 zinātniski recenzētiem žurnāliem. Datu bāze piedāvā iespēju arī apskatīt anotācijas 12 500 žurnāliem un 13 200 grāmatām, ziņojumiem un konferenču materiāliem.
- **Izglītība un Kultūra** – e-laikraksts ietver informāciju par visu, kas svarīgs izglītībā, nodrošinot informatīvo atbalstu augstskolu mācībspēkiem un studējošajiem, kā arī skolās strādājošajiem skolotājiem, vadībai un administrācijai.
- **Letonika** - uzzīņu un tulkošanas sistēma, kuras galvenais mērķis ir sniegt sistematizētu, enciklopēdisku uzzīņu un tulkošanas informāciju. Letonika piedāvā meklēt un strādāt ar informāciju, kas atrodama 11 enciklopēdijās u.c. uzzīņu resursos, 13 vārdnīcās (tulkojošās, skaidrojošās, terminoloģijas), kā arī kolekcijās ar 10 000 attēliem, audioierakstiem un video materiāliem. Datu bāzē pieejama arī latviešu literatūras bibliotēka ar 200 pilna teksta literārajiem darbiem un valodas atbalsta krātuve ar palīgmateriāliem latviešu valodai. Letonika.lv kalpo kā ceļvedis Latvijas kultūrā, vēsturē, valodā, dabā un literatūrā.
- **LETA** - ziņas un arhīvs - piedāvā iespēju operatīvi meklēt publicētās ziņas, foto, video, preses relīzes, rakstus no Latvijas preses izdevumiem, statistiku un citu informāciju.
- **Lursoft** - laikrakstu bibliotēka.
- **NOZARE.LV** - aktuālā informācija svarīgākajās Latvijas nozarēs.

- **Pirmsskola** - e-žurnāls par aktuālo, kas saistīts ar izglītību līdz skolas gaitu uzsākšanai: psihologu ieteikumi, praktiska pirmsskolu pieredze, metodiskie materiāli.
- **ScienceDirect** – izdevniecības *Elsevier* datu bāze humanitārajās un sociālajās zinātnēs, kā arī dabas un tehniskajās zinātnēs, dzīvības zinātnēs un medicīnā. Datu bāze satur informāciju par vairākiem tūkstošiem *Elsevier* izdoto žurnālu un grāmatu. DU pieejams ap 2650 žurnālu pilno tekstu, kas izdoti galvenokārt no 2002. gada līdz jaunākajam žurnāla numuram, kā arī vairāk nekā 350 e-grāmatu.
- **Skolas psiholoģija** - e-žurnāls par emocionālo vidi un attiecībām skolā, par saskarmes jautājumiem starp skolotājiem, skolēniem un vecākiem, par bērnu uzvedību, skolotāja darbu, sevis iepazīšanu, apzināšanu un izprašanu.
- **Skolas vārds** - e-žurnāls izglītības iestāžu vadītājiem, skolotājiem un atbalsta personālam, satur analītiskus rakstus par aktuālām izglītības problēmām, lēmumu skaidrojumiem, skolu projektu pieredzi u. c. aktuālu informāciju.
- **SCOPUS** - izdevniecības *Elsevier* daudznazaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze.
- **Vecākiem** - e-žurnāls paredzēts pirmsskolas un sākumskolas bērnu vecākiem un skolotājiem.
- **Web of Science** - daudznazaru datubāze.

Brīvpieejas resursi, kas ietver informāciju atbilstoši maģistra studiju programmas „Izglītības zinātnes” specifikai

Ad Access, Ancient History Encyclopedia, ArXiv.org, Beazley Archive, Cambridge Dictionary, ChemSpider, Cogent OA, CogPrints, Directory of Open Access Books, Eurostat Data, IEEE Open, IMSLP Petrucci Music Library, Journals for Free, Language Science Press, LearnChemistry, LR Centrālās Statistikas Pārvaldes datu bāze, OAPEN (Open Access), Old Maps Online, Online College Classes, Open Access Research Database (International Journal of Scientific and Research Publications), OpenGeoscience, Google Scholar, Periodika.lv, Zenodo.

Humanitāro un sociālo zinātņu institūta Ilgtspējīgas izglītības centra (Parādes iela 1-432.kab.) programmas studentiem pietiekamā skaitā ir pieejami visi *Journal of Teacher Education for Sustainability* un *Discourse and Communication for Sustainable Education* sējumi un BBCC konferenču materiāli kopš izdošanas brīža.

Kopumā studiju virziena nodrošinājumu ar mācību un zinātnisko literatūru var vērtēt kā labu, pieejamais materiāli tehniskais nodrošinājums ļauj kvalitatīvi realizēt maģistra studiju programmu “Izglītības zinātnes”.

2.3. Finansiālā bāze

Maģistra studiju programmas „Izglītības zinātnes” studējošajiem ir paredzētas valsts budžeta finansētās studiju vietas. Studiju programmas izmaksas tika aprēķinātas, izmantojot DU Finanšu un uzskaites daļas izstrādāto DU finanšu instrumentu studiju programmu izmaksu noteikšanai un rentabilitātes aprēķinam. Studiju programmas izmaksu aprēķins ir veidots tā,

lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu un nodrošinātu pietiekamu finansiālo bāzi studiju programmas īstenošanai.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" pašizmaksas aprēķins liecina, ka

- a) pilna laika studijām uz studentu visa studiju periodā (2 gadi, 80 KP) ir **3211.32 EUR**,
 - b) pilna laika studijām uz studentu visa studiju periodā (1,3 gadi, 50 KP) ir **2267.98 EUR**,
 - c) nepilna laika studijām uz studentu visa studiju periodā (2,5 gadi, 80 KP) ir **2428.95 EUR**,
 - d) nepilna laika studijām uz studentu visa studiju periodā (1,8 gadi, 50 KP) ir **1793.35 EUR**,
- iekļaujot darba algas fondu, darba devēja VSAOI 24.09%, komandējumu un dienesta braucienu izmaksas, pakalpojumus, materiālu, energoresursu, ūdens un inventāra izmaksas, grāmatu un žurnālu iegādi, iekārtu un investīciju izmaksas, kā arī studentu sociālo nodrošinājumu. Programmā plānoto teorētisko nodarbību 1 KP apjoms ir pilna laika studijās ir 16 stundas un nepilna laika studijās ir 8 kontaktstundas (Studiju programmas izmaksu aprēķinu skat. 18. pielikumā).

Studiju programmas īstenošana būs rentabla ar minimālo pilna laika studējošo skaitu - 5 un nepilna laika studējošo skaitu - 6.

Maģistra studiju programmas īstenošanā DU iesaistīto mācībspēku kvalifikācija – 40% profesoru, 20% docentu un 40% lektoru ir pamatotas, jo maģistra līmenī ir svarīgi iesaistīt augsti kvalificētu akadēmisko personālu. Lai samazinātu programmas kursu īstenošanas un mobilitātes izmaksas, doktora programmas izstrādes gaitā tiks meklēti tehniski risinājumi tiešsaistes nodarbību nodrošināšanai.

2.4. Materiāltehniskā bāze

Studiju procesa nodrošināšana galvenokārt notiks DU studiju korpusā Parādes ielā 1, kur 2012./2013. studiju gadā tika veikti intensīvi renovācijas un būvniecības darbi ERAF projekta „Daugavpils Universitātes studiju programmu kvalitātes uzlabošana un vides pieejamības nodrošināšana” (vienošanās Nr. 2010/0115/3DP/3.1.2.1.1/09/IPIA/VIAA/021) ietvaros. Tika veikta 50 mācību auditoriju renovācija – kosmētiskais remonts, uzlabotas ventilācijas, siltuma un komunikāciju sistēmas, paplašinātas durvju ailes, likvidējot sliekšņus, lai telpās turpmāk varētu iekļūt cilvēki ar kustību traucējumiem. Visās atjaunotajās telpās ieklāts trokšņu līmeni mazinošs akustiskais linolejs, tādējādi pielāgojot telpas personām, kuras izmanto dzirdes aparātus; informatīvo uzrakstu izveidošanai izmantots Braila raksts.

Lekciju auditorijās ierīkota projicēšanas aparatūra, nodrošinot vājdzirdīgiem un vājredzīgiem cilvēkiem informācijas pieejamību, plūsmas auditorijā papildus ierīkota skaņu pastiprinoša aparatūra. Bibliotēka un lasītava Parādes ielā 1 aprīkota ar jaunām mēbelēm un pašapkalpošanās sistēmām, veikts kosmētiskais remonts, siltināta grīda lasītavas telpās, un tā tiks pielāgota cilvēkiem ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem. 1. stāva foajē iebūvēts pacelājs uz Bibliotēku un foajē otro līmeni, lai varētu pārvietoties personas ratiņkrēslos, bibliotēka aprīkota ar specializētu datortehniku vājdzirdīgiem cilvēkiem, nodrošinot viņiem virtuālās vides resursu pieejamību un speciālu grīdas segumu vājdzirdīgiem, lai samazinātu trokšņa līmeni.

Ēkas Parādes ielā 1 foajē izveidota bērnu istaba – atbilstošas telpas studējošajiem jaunajiem vecākiem – mazuļa pārtīšanai un barošanai, rotaļistaba studējošo vecāku bērnu nodarbināšanai lekciju laikā.

Infrastruktūra

Auditorijas Parādes ielā 1 atbilst studiju procesa vajadzībām, tajās ir uzstādīts nepieciešamais tehniskais aprīkojums (datori, video projektori, multifunkcionālās ierīces). Studiju procesā un patstāvīgo pētniecisko projektu realizēšanā var izmantot: DU *CISCO System Networking Local Academy* datorklasi ar jaunu piekļuves tehnoloģiju; DU Multimediju Centra tehniskos resursus; Izglītības un vadības fakultātes, Dabaszinātņu un matemātikas fakultātes datorklases (visiem datoriem ir interneta pieslēgums un ir iespējams izmantot *SPSS* programmas paketi datu apstrādei); DU Informācijas tehnoloģiju centra tehniskos resursus; kopēšanas iekārtas; vizuālās prezentācijas iekārtas; video filmēšanas, video montēšanas iekārtas, audio iekārtas, kā arī Dabaszinātņu un matemātikas fakultātes un Dzīvības zinātņu un tehnoloģiju institūta laboratorijas.

DU infrastruktūra ļauj pilnībā īstenot studiju programmu. Sadarbībā ar maģistra darba vadītājiem un studiju programmas īstenošanā iesaistīto akadēmisko personālu tiks nodrošināta iespēja padziļināti veikt izglītības zinātņu jomas pētījumus, balstoties uz pieejamajiem zinātniskajiem avotiem DU Bibliotēkā, iepazīstoties ar veiktajiem pētījumiem un īstenotajiem projektiem.

Studējošie var izmantot dažādas DU telpas: datorklases, auditorijas konsultācijām, sanāksmēm, Bibliotēkas telpas literatūras analīzei, patstāvīgo un pētniecisko darbu sagatavošanai, kā arī speciāli aprīkotas telpas konferenču rīkošanai, studiju un ārpusstudiju aktivitātēm. DU darbojas datorklases, kas ir nodrošinātas ar pētījumu metožu apguvei nepieciešamo programmatūru (MS Office, SPSS, GIS, u.c. datu vizualizācijas rīkiem un lietotnēm). Studējošo un docētāju rīcībā ir video/datu projektori, kas tiek izmantoti gan datorklasēs, gan arī citās auditorijās lekciju un semināru materiālu demonstrēšanai. DU docētāji arvien aktīvāk iesaistās studiju materiālu sagatavošanā *MOODLE* vidē. Studējošie ar mācībspēkiem var sazināties, izmantojot e-pastu, *Skype* vai *MOODLE* vidi. DU ir pieejamas auditorijas ar sinhronās tulkošanas kabīnēm, kas nepieciešamas vieslekciju nodrošinājumam.

Labiekārtotajās studiju auditorijās ir iespēja izmantot internetu, audio, video un projekcijas aparatūru, multimediju ierīces un programmatūru, datorklases studējošo vajadzībām. Maģistra studiju programmas „Izglītības zinātnes” materiāli tehniskais un metodiskais nodrošinājums pilnībā atbilst studiju programmas mērķiem un uzdevumiem. Studējošajiem pieejamajos datoros tiek izmantotas gan standarta biroja programmas, programmatūra darbam ar internetu un informācijas publicēšanai tajā, gan specializētas programmas pētījumu rezultātu apstrādei (piemēram, SPSS). Datoros ir uzstādītas programmas ar multimediju iespējām, kas tiek izmantotas svešvalodu prasmju pilnveidei.

Studiju vides pieejamība

2015. gadā DU noslēdzās projekts „*Daugavpils Universitātes studiju programmu kvalitātes uzlabošana un vides pieejamības nodrošināšana*”, ko līdzfinansēja Eiropas reģionālās attīstības fonds (ERAF). Projekta ietvaros tika īstenota DU infrastruktūras modernizēšana un pielāgošana personām ar īpašām vajadzībām, tādējādi uzlabojot vides pieejamību personām ar funkcionāliem traucējumiem (kustību, redzes, dzirdes traucējumiem). Mācību auditorijas ir pieejamas cilvēkiem ratiņkrēslos - ierīkoti lifti un pacelājs, likvidēti sliekšņi, piemērots durvju platums. Informācija pieejama vājredzīgiem un vājdzirdīgiem cilvēkiem - ierīkoti projicēšanas aparāti, skaņu pastiprinoša aparatūra; tika izveidotas bērnistabas, kas paredzētas studējošajiem jaunajiem vecākiem - mazuļa pārtīšanai un barošanai, un rotaļistaba – studējošo bērnu nodarbināšanai nodarbību laikā. 2016.gadā nominācijā *Izglītība visiem* DU saņēma Apeirona balvu, kas liecina par universitātes vides pieejamības kvalitāti.

3. STUDIJU SATURS UN ĪSTENOŠANAS MEHĀNISMS

3.1. Studiju programmas saturs

Maģistra programmas "Izglītības zinātnes" plānojums pilna laika klātienē un nepilna laika klātienē (skat. 3. pielikumu):

- Īsajā modulī (50 KP), kur pilna laika klātienes studiju ilgums pilna laika studijās ir 1 gads un 3 mēneši, specializācijās "Mācīšanās un mācīšana lietpratībai", "Izglītības vadība" un "Cilvēku uzvedība un izglītība", "Dažādība un iekļaušanās izglītībā" divos pirmajos semestros tiek apgūti 20 KP, bet trešajā semestrī attiecīgi – 10 KP.
- Īsajā modulī (50 KP), kur studiju ilgums nepilna laika klātienes studijās ir 1 gads un 8 mēneši, specializācijās "Mācīšanās un mācīšana lietpratībai", "Izglītības vadība" un "Cilvēku uzvedība un izglītība", "Dažādība un iekļaušanās izglītībā" divos pirmajos semestros apgūti attiecīgi 14 KP, trešajā semestrī – 12 KP, bet ceturtajā attiecīgi – 10 KP.
- Garajā modulī (80 KP) "Pedagoģija", kur studiju ilgums pilna laika klātienes studijās ir 2 gadi, katrā no semestriem četros semestros tiek apgūti 20KP.
- Garajā modulī (80 KP) "Pedagoģija", kur studiju ilgums nepilna laika klātienes studijās ir 2 gadi un 5 mēneši, pirmajos trīs semestros katrā tiek apgūti 18 KP, ceturtajā – 16 KP. Bet piektajā attiecīgi – 10 KP.

Programmas KP sadalījumā tiek ņemti vērā Ministru kabineta 2014.gada 13.maija noteikumi Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu"³⁷, kuros noteikts, ka maģistra programmā:

- 1) Ne mazāk kā 20 kredītpunktu no maģistra studiju programmas apjoma ir maģistra darba izstrāde;
- 2) Pilna laika studijās ne mazāk kā 30% no maģistra studiju programmas apjoma (izņemot praksei, ja tāda ir noteikta, un maģistra darba izstrādei paredzēto apjomu) veido kontaktstundas;
- 3) Maģistra studiju programmas obligātajā daļā, izņemot maģistra darba izstrādi, ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā ne mazāk kā 12 kredītpunktu apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 40 kredītpunktu, un ne mazāk kā 24 kredītpunktu apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunktu.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" **obligātās daļas** apjoms ir

- Īsajā modulī (50 KP) ir 34 KP, no kuriem 20 KP ir maģistra darba izstrāde ("Maģistra darba izstrāde I" un "Maģistra darba izstrāde II");
- Garajā modulī (80 KP) ir 46 KP, no kuriem 20 KP ir maģistra darba izstrāde ("Maģistra darba izstrāde I" un "Maģistra darba izstrāde II").

³⁷ Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu (2014) Ministru kabineta noteikumi Nr.240.
Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=266187>

Maģistra programmas obligātajā daļā ir ietverti izglītības zinātņu nozares kursi izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpētei un teorētisko atziņu aprobācijai zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā: abos moduļos: "Izglītības vēsture un filozofija 21. gadsimta perspektīvā", "Pētniecība I" un "Izglītības kvalitāte". Jauninājums ir kurss "Akadēmiskā prakse izglītības zinātnēs I". Šie kursi tiek docēti vienlaikus gan īsajam, gan garajam modulim. Garajā modulī papildus obligātajā daļā ir kursi: "Ievads izglītības zinātņu studijās", "Psiholoģija izglītībai", "Pētniecība II".

Maģistra programmas "Izglītības zinātnes" **ierobežotās izvēles daļas** apjoms:

- Īsajā modulī (50 KP) ir 16 KP, no kuriem 12 KP ir paredzēti specializācijai, bet 4 KP pēc studentu ierobežotās izvēles.
- Garajā modulī (80 KP) ir 34 KP, no kuriem 28 KP ir paredzēti pamatkompetenču apguvei, bet 6 KP pēc studentu ierobežotās izvēles.
- Ierobežotās brīvās izvēles kursi garajam un īsajam modulim tiek docēti vienlaikus.

Īsajā modulī (50 KP) ierobežotās izvēles daļā tiek piedāvāta izvēle studēt četras specializācijās, apgūstot kursus 12 KP apjomā:

- Specializācijā "Izglītības vadība" apgūst kursus "Vadība un līderība izglītībā", "Izglītības darba organizēšana un cilvēkresursi izglītībā" vai "Sporta politika un sociālā integrācija";
- Specializācijā "Cilvēka uzvedība un izglītība" apgūst kursus "Cilvēka uzvedības psiholoģiskie aspekti", "Cilvēka uzvedība izglītībā – izvērtēšana un pedagoģiskie risinājumi", "Pedagoģiskā konsultēšana un supervīzija";
- Specializācijā "Mācīšanās un mācīšana lietpratībai" apgūst kursus "Mācīšana un mācīšanās digitālajā laikmetā", "Skolotāja profesionālā identitāte un pedagoģiskā meistarība", "Izglītība ilgtspējīgai attīstībai";
- Specializācijā "Dažādība un iekļaušanās izglītībā" apgūst kursus "Iekļaujošās un speciālās pedagoģijas risinājumi dažādībai", "Inovatīvā pedagoģija dažādībā un digitālā iekļaušanās", "Dažādības līderība".

Brīvās ierobežotās izvēles daļas ietvaros ir iespējams apgūt kursus 4 KP pēc studentu izvēles: "Metodisko materiālu izstrāde", "Mentordarbība izglītībā", "Tehnoloģiju bagātināta mācību procesa organizēšana", "Vadības psiholoģija", "Kritiskās

domāšanas pieeja mācību procesā", "Sociāli emocionālā mācīšana", "Sistēmpieeja izglītības vadībā", "Izglītības socioloģija", "Vērtības un cilvēka paštēls kultūras kontekstā", "Starpkultūru dialogs izglītībā", "Vardarbība skolā", "Vērtēšana un izvērtēšana mūsdienu pedagoģijā".

Garajā modulī (80 KP) studenti apgūst pedagoģiskās, vadības un pētnieciskās pamatkompetences, nodrošinot, ka studenti, kas pirms tam nav apguvuši pedagoģiju, to apgūst šajā sadaļā, apgūstot šādus kursus 34 KP apjomā: "Mācīšana un mācīšanās transformatīvā pedagoģiskā telpā", "Mācīšanas un mācīšanās tehnoloģijas", "Komunikācija un pedagoģiskā sadarbība", "Mūsdienu pedagoģija un tās nozaru sistēmas", "Lietpratība pirmsskolas un skolas pedagoģiskajā procesā", "Lietpratība pieaugušo un augstskolas pedagoģijā", "Pedagoģiskā vadība sociālās transformācijas procesos", "Akadēmiskā prakse izglītības zinātnēs II".

Studiju kursi "Akadēmiskā prakse izglītības zinātnēs I" un "Akadēmiskā prakse izglītības zinātnēs II" tika izstrādāti un saskaņoti ar maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" prakses nolikumu (skat. 19. Pielikumu).

Brīvās ierobežotās izvēles ietvaros ir iespējams apgūt kursus 6 KP apjomā kopā ar īsā moduļa studentiem pēc studentu izvēles: "Metodisko materiālu izstrāde", "Mentordarbība izglītībā", "Tehnoloģiju bagātināta mācību procesa organizēšana", "Vadības psiholoģija", "Kritiskā domāšanas pieeja mācību procesā", "Sociāli emocionālā mācīšana", "Sistēmpieeja izglītības vadībā", "Izglītības socioloģija", "Vērtības un cilvēka paštēls kultūras kontekstā", "Starpkultūru dialogs izglītībā", "Vardarbība skolā", "Vērtēšana un izvērtēšana mūsdienu pedagogijā". Brīvās ierobežotās izvēles kursi tiek docēti vienlaikus īsā moduļa un garā moduļa studentiem. Studenti izdara izvēli, iestājoties programmā, lai var laikus plānot gan programmas resursus, gan nepieļautu programmas sadrumstalotību.

Studiju programmas detalizētais saturs, kas atklājas kursa aprakstos, tika izstrādāts, pamatojoties programmā izvirzītajos mērķos, uzdevumos un sasniedzamajies rezultātos, ņemot vērā programmas izstrādātāju, darba grupas ekspertu viedokli, pieredzi, normatīvos dokumentus, starptautiskos pētījumus, rekomendācijas, darba devēju, profesionālo organizāciju rekomendācijas, aptauju rezultātus, jaunākās teorētiskās atziņas, kā arī īstenoto salīdzinājumu ar citu pasaules augstskolu piedāvājumu, kā arī pamatojoties mūsdienu izglītības aktualitātēs.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" ir izstrādāta, ņemot vērā studentcentrēto pieeju, kas tika ievērota studiju programmas mērķa, uzdevumu formulēšanā un studiju rezultātu jēgpilnā noteikšanā.

Maģistra programma "Izglītības zinātnes" pielikumos ir pievienoti:

- Studiju programmas plānojums pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē īstenošanas formai (3. pielikums);
- Studiju programmas kursu apraksti (11. pielikums);
- Studiju kursu/moduļu kartējuma tabulas (15. pielikums).

3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms

Maģistra studiju programmas īstenošanas mehānisms paredz studentiem apgūt noteiktu KP skaitu, piedaloties mērķtiecīgā studiju procesā, līdzdarbojoties klātienē nodarbībās, kā arī strādājot patstāvīgi vai sadarbojoties grupās ar citiem studentiem, secīgi īstenojot studiju kursā noteiktos uzdevumus, apgūstot izvirzītos sasniedzamos rezultātus.

Maģistra studiju programma tiks īstenota divās formās: **pilna laika klātienē un nepilna laika klātienē**. Pilna laika klātienē tiks piedāvāta latviešu un angļu valodā, bet nepilna laika klātienē – latviešu valodā. Angļu valodā tiks piedāvāts apgūt programmas īsā moduļa A daļas kursus, kā arī kursus divās specializācijās: "Mācīšanās un mācīšana lietpratībai" un "Izglītības vadība". Kā arī vairākus ierobežotās izvēles kursus pēc studentu izvēles: "Mentordarbība izglītībā",

"Vadības psiholoģija", "Sociāli emocionālā mācīšana", "Sistēmpieeja izglītības vadībā", "Vardarbība skolā".

Studiju procesa organizēšana

Studiju process DU tiks organizēts, sekojot labākajām DU akadēmiskajām tradīcijām un ieviešot jauninājumus augstskolas didaktiskajā procesā. Studiju procesā tiks ņemtas vērā studentu mācīšanās vajadzību daudzveidība, izvēloties metodes un paņēmienus studentu mācīšanās motivācijas, pašrefleksijas un līdzdalības veicināšanai studiju procesā.

Programmas īstenošanā tiks izmantotas daudzveidīgas mācību formas:

- lekcijas un semināri, kuros tiek izmantotas ne tikai dažādas informācijas nodošanas metodes, bet arī diskusijas, grupu darbi u.c. aktīvās darba formas, kas ir kā papildinājums teorētiskajam materiālam par aktuālām problēmām izglītības zinātnēs;
- mācību ekskursijas, pēc iespējas rosinot studentus apzināt teorijas un prakses vienotību, kā arī iepazīt dažādas prakses vietas;
- sociālo tīklu un brīvpieejas tehnoloģisko risinājumu izmantošana nodarbībās, veidojot tehnoloģiju bagātinātu mācību vidi, modelējot modernu un dinamisku mācību procesu;
- studiju organizēšana e-vidē, piedāvājot e-vides materiālus, patstāvīgos darbus, izmantojot ieteikto un studentu izraudzīto literatūru. Tiks izmantotas e-studijas formas *Moodle* sistēmas ietvaros: forumi, tērzētava, *Vicky*, *Skype*;
- starppārbaudījumi, patstāvīgie darbi – referāti, esejas, zinātnisko rakstu analīze, konkrēto gadījumu analīze, prezentāciju gatavošana, novērojumu un interviju veikšana un analīze, modelēšanas uzdevumu īstenošana, pašrefleksija u.c.;
- iesaiste pētnieciskās grupās, mentordarbībā, doktorantūras skolas darbā;
- pētījuma projektu izstrāde un īstenošana;
- zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aprobācija.

Mācību metodes tiks izvēlētas atbilstoši katra kursa izvirzītajiem mērķiem, specifikai un plānotajiem studiju rezultātiem. Studiju fiziskā vide veicinās studentcentrētas pieejas īstenošanu: auditorijas būs ērti pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studenti varēs izmantot digitālās tehnoloģijas. Jāuzsver, ka docētāji jau šobrīd izmanto lekciju ne tikai kā priekšlasījumu, bet integrē tajā interaktīvās mācību metodes, stimulējot diskusijas un organizējot darbu mazajās grupās. Ar interaktīvo metožu palīdzību docētāji radīs demokrātisku un brīvu gaisotni studiju procesā, kas, savukārt, stimulēs studentu personības izaugsmi. Turklāt šīs metodes ir iespējams izmantot arvien vairāk, jo studentiem kļūst pieejamāka arvien plašāks klāsts mācību literatūras, ko viņi paši var iepazīt tiešsaistē.

Jaunveidojamā maģistra studiju programmā paredzēts, ka studentiem būs iespēja praktiski darboties, pilnveidojot pedagoģiskās, vadības un pētnieciskās kompetences: maģistrantiem būs iespēja aktīvi līdzdarboties kursā "Akadēmiskā prakse izglītības zinātnēs I" un "Akadēmiskā prakse izglītības zinātnēs II", kur tiks piedāvāts iesaistīties gan pētnieku grupās, profesoru asistenta praksē studiju procesa vadīšanā bakalaura līmeņa studentiem, recenzējot bakalaura līmeņa darbus, iesaistoties starptautisko un vietējo konferenču organizēšanā, projektu vadīšanā un īstenošanā, sadarbības pasākumu un citu DU un fakultātei nozīmīgu notikumu organizēšanā, īstenojot zinātnisko komunikāciju. Studenti iesaistīsies akadēmiskā personāla

iniciētos pētījumos un sociālās aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot un aktualizējot studijās apgūto praksi.

Studentu pētniecisko kompetenču pilnveide notiks ikvienā studiju kursa ietvaros atbilstoši izvirzītajiem studiju sasniedzamajiem rezultātiem, kur pētniecisko kompetenču attīstība ir prioritāra. Piemēram, studiju kursā "Izglītības vēsture un filozofija 21.gadsimta perspektīvā" paredzēts sekmēt pētniecisko prasmju pilnveidi (Prot mutiski un rakstiski akadēmiskā latviešu valodā formulēt un aizstāvēt savu viedokli par pretrunīgi vērtētiem izglītības fenomeniem (piem., izglītības reformām); Prot atpazīt un formulēt mūsdienu pedagogijas problēmu vēsturisko izcelsmi; Prot izvērtēt un salīdzināt dažādus (arī pretrunīgus) vēstures avotus un interpretēt to saturu; Prot patstāvīgi organizēt savu pētniecisko darbību izglītības vēsturē; Prot vadīt (plānot un pašvērtēt) aprakstošu pētījumu izglītības vēsturē). Praktiski tas būs pētījums par sava maģistra darba pētījuma priekšmetu, kas veicinās maģistrantu pētniecisko prasmju (pētījuma plāna izveide, pētījuma mērķa un jautājuma izvirzīšana, avotu izvēle, dažādu koncepciju kritiskā analīze un salīdzinājums) attīstību.

Kopumā studējošo noslodze atbilst 40 akadēmisko stundu darbam par vienu kredītpunktu (no kurām 16 akadēmiskās stundas ir kontaktstundas un 24 stundas - patstāvīgajam darbam pilna laika studijās un 8 kontaktstundas un 32 stundas patstāvīgajam darbam nepilna laika studijās). Katrā studiju kursā ir aprakstīts, kāda veida patstāvīgais darbs studentiem būs veicams, kā tas tiks vērtēts. Studentiem tiks dota iespēja strādāt gan individuāli, gan pāros, gan grupās.

Vērtēšana

Korekti formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus.

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.141, Nr.512, Nr.240 un Nolikumu par studijām Daugavpils Universitātē, vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte; iegūtās prasmes; iegūtā kompetence atbilstīgi plānotajiem studiju rezultātiem.

Lai studenti varētu kārtot noslēguma pārbaudījumu, viņiem ir jānokārto sekmīgi starppārbaudījumi. Programmā kursa starppārbaudījumi parasti tiek vērtēti 10 ballu skalā. Starppārbaudījumu kopējais vērtējums ir ne mazāk kā 50% no kopējā kursa vērtējuma. Kursā noslēgumā tiek izmantoti mutiski/rakstiski eksāmeni, kas veido ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma. Līdz ar to studējošo zināšanu novērtēšana un pastāvīgā darba kontrole tiek veikta semestra ietvaros paralēli studiju darbam, proti, novērtēšanai ir nepārtraukts raksturs. Tas nodrošina a) atgriezenisko saiti starp studējošo un docētāju noteiktā studiju kursa ietvaros, ļaujot mācībspēkam novērtēt jau realizētu studiju kursa sadaļu apguves līmeni un, līdz ar to, arī pasniegšanas kvalitāti; b) reāla, nepārtraukta studiju darba norisi. Katra studiju kursa prasības kredītpunktu iegūšanai un to īpatsvars kopējā kursa novērtējumā ir skaidri norādīts studiju kursa aprakstā, kā arī tiek ziņots studējošajiem pirmo divu nodarbību laikā.

Studiju procesā tiks veicināta studentu mobilitāte vienu semestri studējot ārzemju augstskolās (t.sk.studiju rezultātu atzīšana), tādējādi bagātinot studiju procesu.

Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programma tiks īstenota tā, lai studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti.

3.3. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēma

Studiju programmas kvalitātes nodrošināšana ir nepārtraukts pilnveides cikls. Kvalitātes nodrošināšanas politika ir daļa no DU stratēģijas. Studiju kvalitāte ir studiju sistēmas stāvoklis, kas atspoguļo studējošo mācību darbības norises atbilstību izglītības mērķiem. Viens no studiju procesa norises būtiskiem aspektiem ir programmas vadības un tās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izveide, ko koordinē DU Studiju padome un DU Studiju kvalitātes novērtēšanas centrs (SKNC), saskaņā ar "DU studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanas politiku"³⁸, kas izveidota, ievērojot Latvijas Republikas tiesību aktus, DU iekšējos normatīvos aktus un "Daugavpils Universitātes attīstības stratēģiju 2015. – 2020. gadam". Notiek sistemātiska un regulāra studiju programmu apsekošana un pārbaude, lai pārliecinātos, vai un kādā mērā tiek sasniegts izvirzītais studiju programmas mērķis un definētie studiju rezultāti.

Studiju procesa kvalitātes un vadības sistēmas nodrošināšanas mērķis ir garantēt programmas saturu atbilstību akadēmiskās izglītības un profesionālās augstākās izglītības prasībām, kā arī Latvijas un Eiropas Savienības darba tirgus prasībām. Ņemot vērā Lisabonas konvencijas (1997), Boloņas deklarācijas (1999) un Erevānas komunikē (2015) rekomendācijas, DU tiks turpināta Daugavpils Universitātes maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" tuvināšana ES valstu universitāšu studiju programmām, vienlaikus saglabājot tās atšķirības, kas atbilst Latvijas valsts prioritātēm³⁹.

Ar mērķi sekot līdzi studiju programmas atbilstību Augstskolu likuma 55.1 pantā definētajiem kritērijiem, tostarp vienotām prasībām attiecībā uz studiju programmas īstenošanu, valsts pārbaudījumiem, iegūstamo kvalifikāciju, studiju darba kvalitātes iekšējo kontroli pastāvīgi veic a) studiju virziena „Izglītība, pedagoģija un sports” padome, profilējošā katedra (Pedagoģijas un pedagoģiskās psiholoģijas katedra); šo darbu koordinē un vada DU Studiju kvalitātes novērtēšanas centrs, Studiju daļa un Studiju padome. Augstākās izglītības iekšējās un ārējās kvalitātes nodrošināšanā DU sadarbojas ar LR Izglītības un zinātnes ministriju, Augstākās izglītības kvalitātes aģentūru, Augstākās izglītības padomi un Akadēmiskās informācijas centru.

Kvalitātes monitorings notiek nepārtraukti: uzņemot studējošos, pieņemot darbā akadēmisko personālu, vērtējot un pilnveidojot studiju programmas, vērtējot struktūrvienību darbību un to vadītāju darba efektivitāti pēc pētniecības un studiju darba rezultātiem. Galvenās kvalitātes vērtēšanas formas ir 1) ārējā novērtēšana - licencēšana, akreditācija un neatkarīgo ekspertu vērtējums, ko nodrošina LR Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar DU; 2) pašnovērtējums - iekšējā kvalitātes nodrošināšanas sistēma. Studiju darba kvalitātes iekšējo monitoringu pastāvīgi veic Pedagoģijas un pedagoģiskās psiholoģijas katedra un Izglītības un vadības fakultāte, šo darbu koordinē un vada DU Senāta apstiprināts DU SKNC.

³⁸ <https://du.lv/wp-content/uploads/2019/06/Kvalit%C4%81tes-politika.pdf> [pārlūkots 03.10.2019.]

³⁹ https://du.lv/wp-content/uploads/2017/12/DU_attistibas_strategija_2015.-2020.gadam_.pdf [pārlūkots 03.10.2019.]

Nozīmīgs kvalitātes ieviešanas mehānisms ir studējošo⁴⁰, darba devēju⁴¹ un absolventu⁴² aptaujas, balstoties uz to rezultātiem tiek veikta studiju programmu satura pārskatīšana un pilnveide. Uz visiem anketās izteiktajiem pamatotajiem viedokļiem, ieteikumiem un aizrādījumiem reaģē studiju programmu direktors, nepieciešamības gadījumā izskatot jautājumus studiju virziena padomē. Ja tiek paredzētas būtiskas studiju satura izmaiņas – tās izskata DU Studiju padome. Pēc izmaiņu veikšanas studiju programmas saturā studiju programmas direktors informē visas iesaistītās puses (studējošos, docētājus, darba devējus, absolventus), tādējādi nodrošinot atgriezenisko saiti.

Kvalitātes nodrošināšanas politika ir vērsta uz studiju programmai izvirzīto mērķu sasniegšanu. Studiju procesa organizācijas kvalitātes pārraudzība notiek DU mērogā visos posmos, t.i., studējošo imatrikulācijas procesu organizē DU Uzņemšanas komisija, slēdzot līgumus par studijām. Studiju līgumu slēgšanas posmā studējošie tiek iepazīstināti ar DU iekšējās kārtības noteikumiem, tiesībām un pienākumiem, kas apliecina DU studiju organizācijas kvalitātes un caurspīdīguma principu jau studiju uzsākšanas posmā.

Ir izstrādāta un tiek ievērota *"Noslēguma darbu iesniegšanas kārtība plaģiātisma kontrolei Daugavpils Universitātē"*, kas paredz obligātu studiju noslēguma darbu elektronisko versiju iesniegšanu un glabāšanu DU informatīvajā sistēmā DUIS un nodrošina iespēju salīdzināt studējošo noslēguma darbus ar iepriekšējos gados aizstāvēto darbu kopu.

Studiju procesa kvalitātes nodrošināšanai tiek veikti šādi pasākumi:

1. Regulāri tiek organizētas studējošo⁴³, darba devēju⁴⁴ un absolventu⁴⁵ aptaujas;
2. Reizi studiju gadā programmas direktors sagatavo studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu;
3. Docētāji regulāri pārskata studiju kursu aprakstus, aktualizē kursa saturu, papildina ar jaunāko literatūru, kā arī ar praktisko nodarbību formām;
4. Studiju gada beigās docētāji papildina savus datus iekšējā informatīvajā sistēmā (DUIS), kā arī aizpilda pašnovērtējuma anketu; pēc tam tiek organizētas pārrunas ar studiju programmas direktoru: pārrunu laikā tiek apspriesti studiju gada rezultāti un darbības pilnveidošanas iespējas un virzieni;
5. Pastāvīgi tiek veikta studiju procesa stratēģiskā plānošana, analizējot studiju programmas vājās puses, riskus, attīstības iespējas un pārējos ar to saistītos aspektus;

⁴⁰ <https://aptaujas.du.lv/> [pārlūkots 03.10.2019.]

⁴¹ https://docs.google.com/forms/d/1rkrIKtz4BfOmJS9Kccqz_PoCdDO5LCj_V2MRU5N-Ly/edit [pārlūkots 03.10.2019.]

⁴² <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqCwHx3peZ8dE-fF1exziYSZu13T-Sh33UN9kyB-XQ1PRrIA/viewform> [pārlūkots 03.10.2019.]

⁴³ <https://aptaujas.du.lv/> [pārlūkots 03.10.2019.]

⁴⁴ https://docs.google.com/forms/d/1rkrIKtz4BfOmJS9Kccqz_PoCdDO5LCj_V2MRU5N-Ly/viewform?edit_requested=true [pārlūkots 03.10.2019.]

⁴⁵ <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqCwHx3peZ8dE-fF1exziYSZu13T-Sh33UN9kyB-XQ1PRrIA/viewform> [pārlūkots 03.10.2019.]

6. Balstoties uz studējošo, absolventu anketēšanas rezultātiem, tiek veikta studiju programmas satura pārskatīšana un pilnveide. Ja tiek paredzētas būtiskas studiju satura izmaiņas, tās izskata DU Studiju padome. Pirms un pēc izmaiņu veikšanas studiju programmas saturā studiju programmas direktors informē visas iesaistītās puses (studējošos, docētājus, absolventus), tādējādi nodrošinot atgriezenisko saiti;
7. DU e-studiju vidē *MOODLE* tiek ievietota informācija par semestrī apgūstamajiem kursiem. Katrā kursā studējošajam ir pieejama šāda informācija: studiju kursa apraksts, patstāvīgā darba veikšanai noteiktie uzdevumi, vērtēšanas kritēriji, papildu materiāli;
8. Gala pārbaudījumu (maģistra darba aizstāvēšana) norise notiek, veidojot komisiju saskaņā ar normatīvo aktu prasībām;
9. Ne retāk kā divas reizes gadā tiek organizētas studiju virziena padomes tikšanās, lai pārrunātu galvenos programmas attīstības un pārvaldes virzienus. Strīdīgo jautājumu (eksāmenu vai ieskaīšu vērtējumi, studējošo un/vai docētāju iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumi u. tml.) izskatīšanai, ja nepieciešams, tiek nodrošināta papildus studējošo pārstāvniecība studiju virziena padomē;
10. Informācijas apmaiņas nodrošināšanai un lēmumu pieņemšanai par studiju procesu tiek organizētas DU vai fakultātes vadības un programmas nodrošināšanā iesaistītā personāla sapulces.

Studiju virziena „Izglītība, pedagogija un sports” padome izvērtē programmas studiju procesa norisi, rezultātus un iesaka pasākumus programmas pilnveidošanai un jaunāko atziņu integrēšanai studiju saturā un procesā. Atbilstošajās struktūrvienībās apspriež iesniegtos priekšlikumus un ierosina izmaiņas studiju kursu apjomā, to saturā un kalendārajā izkārtojumā pa semestriem.

Vienlaicīgi profilējošā katedra (PPPK) katru semestri, ņemot vērā studējošo aptauju rezultātus, formālos studējošo sekmības rādītājus, kā arī docētāju profesionālās darbības rādītājus atbilstošajās jomās (dalība zinātniskajās konferencēs un pētījumos, kā arī līdzdalība lietišķajos pētījumos, publikācijas u.c.), detalizēti analizē katra studiju kursa saturu un tā pasniegšanas kvalitāti. Pēc tam priekšlikumi par izmaiņām studijuursos vai studiju programmā tiek apspriesti Izglītības un vadības fakultātes Domē un pēc atbalsta saņemšanas tie tiek virzīti uz DU Studiju padomi, kas izvērtē izmaiņu pamatotību. Pozitīva Studiju padomes lēmuma pieņemšanas gadījumā izmaiņas tiek ieviestas.

Iepriekš minētās procedūras veicina nepārtrauktu studiju programmu pilnveidi, nodrošinot un uzturot sabiedrības vajadzībām atbilstošu studiju programmu piedāvājumu un radot atbalstošu un efektīvu studiju vidi studējošajiem (skat. 3.3.1. attēlu). Tādējādi DU tiek apkopota, analizēta un vēlāk izmantota atbilstoša informācija efektīvai studiju programmas vadīšanai. Studiju programmas īstenošanas un attīstības procesā regulāri tiek pilnveidota resursu kvalitāte un paplašināts pieejamo resursu apjoms atkarībā no attīstības prioritātēm, kas, savukārt, atkarīgas no izglītības un darba tirgus prasībām.

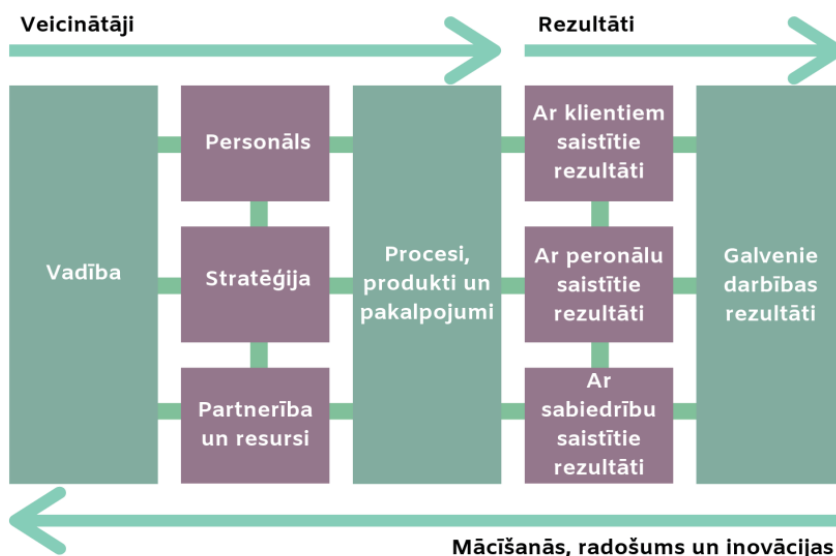
3.3.1. attēls. Studiju programmas iekšējās kvalitātes noteicošie faktori

Lai nepārtraukti pilnveidotu kvalitatīvos rādītājus un kopējo sniegumu DU stratēģijas vadlīniju izpildē, tiek noteikti konkrēti mērķi studējošo izglītošanā, zinātniskajā darbībā un inovāciju ieviešanā, vadības pasākumu, infrastruktūras un darba vides pilnveidošanā, kā arī konkrēti uzdevumi šo mērķu īstenošanai, piemēram, piedalīšanās konferencēs, sadarbības partneru piesaistīšana, dalība starptautiskos universitāšu sadarbības un mobilitātes tīklos u.c.

DU kvalitātes politika balstās uz nepārtrauktu pilnveidošanos, izcilību un attīstību, lai nodrošinātu ilgtspējīgu rezultātu sasniegšanu. Izcilības modelis ir strukturēts kvalitātes pārvaldības sistēmas modelis, kas nosaka vadlīnijas izcilības sasniegšanai DU. Tas ietver kvalitātes pārvaldības sistēmas struktūru un nosaka vadlīnijas kvalitātes pārvaldības sistēmas izveidei, uzturēšanai, pilnveidošanai un novērtēšanai. Tas ir saistoši ikvienam DU darbiniekam. Kvalitātes modeļa principi un pasākumi paredz to, ka tikai pilnībā īstenojot noteiktās vadlīnijas, ir sasniedzami izcili rezultāti.

Kvalitātes pārvaldības izcilības modelī (skat. 3.3.2. attēlu) ir iekļauti deviņi kritēriji. Pieci no tiem aptver veicinātājus, pārējie četri – rezultātus. Veicinātāju kritēriji atspoguļo to, ko DU dara un kā to dara, savukārt rezultātu kritēriji - sasniegumus. Rezultātus sasniedz, pateicoties veicinātājiem, savukārt veicinātājus pilnveido, atgriezeniski pamatojoties uz sasniegtajiem rezultātiem. Izcili darbības rezultāti ir noteikti DU vīzijā. Efektīvi rezultāti sasniedzami ar vadības izpratni un atbalstu, mērķtiecīgi virzītu DU stratēģiju un politiku, kas īstenota ar personāla sekmīgu līdzdalību, kā arī ar pilnvērtīgas partnerības, resursus saudzējošas pieejas un procesu efektīvas pārvaldības palīdzību.

Bultas 3.3.2. attēlā ataino *Kvalitātes pārvaldības izcilības modeļa* dinamisko pilnveides raksturu – jaunrades, inovāciju un izglītošanās nozīmību veicinātāju pilnveidošanā, kas savukārt nodrošina labāku rezultātu sasniegšanu. Izcilības modelis ļauj saprast cēloņu un seku sakarības starp darbībām, kuras DU īsteno, un rezultātiem, ko tā sasniedz (DU attīstības stratēģija).

3.3.2. attēls. Kvalitātes pārvaldības sistēmas modelis, kas nosaka vadlīnijas izcilības sasniegšanai DU

Kvalitāte, galvenokārt, ir mijiedarbības rezultāts starp docētājiem, studējošajiem un augstskolas studiju vidi. DU studiju kvalitātes nodrošināšana garantē studiju vidi, kurā studiju programmu saturs, studiju iespējas, materiāli tehniskā bāze un infrastruktūra atbilst mērķim. Studiju kvalitātes nodrošināšanas centrs nodrošina pārraudzības un pilnveides pasākumus, tādējādi radot uzticību DU darbībai un augstākajai izglītībai kopumā. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma DU atbilst prasībām, kas ir noteiktas standartos un vadlīnijās Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā.

3.4. Ieinteresēto pušu iesaiste studiju programmas pilnveidē

Izglītība un izglītības zinātnes ir neatņemama sabiedrības dzīves daļa, kurā iesaistās procentuāli liels iedzīvotāju skaits, un tam ir milzīgs potenciāls, lai ietekmētu sabiedrībā notiekošo valsts un Eiropas līmenī, veidojot paliekošu ietekmi uz dažādām dzīves jomām - ne tikai pašu izglītības politiku un tās īstenošanu mūža garumā, bet arī kultūru, veselību, sociālo iekļaušanos, sportu, sekmējot ekonomisko izaugsmi. Darba devējiem arvien biežāk dažādās jomās ir nepieciešami darbinieki, kam ir gan vadības, gan pedagoģiskā kompetence, gan kas ir spējīgi kvalitatīvi īstenot pētniecisko darbību.

Izglītības nozarē augsti kvalificēta darbaspēka nozīme ir īpaši būtiska. Izglītības un zinātnes ministrijas dati liecina, ka vispārējā izglītībā nodarbinātiem valstī kopumā no vispārizglītošajās dienas skolās 2016./2017. mācību gadā strādājošajiem 28 520 pedagogiem 8 711 ir maģistra grāds, savukārt, 1002 pedagogiem ir zinātniskais grāds (skat. 3.4.1.tab.).⁴⁶

⁴⁶ LR vispārizglītojošo dienas skolu pedagogu sadalījums pēc izglītības 2016./2017.m.g.

<http://www.izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/statistika-par-izglitiba/statistika-par-visparejo-izglitiba/2016-2017-m-g>

3.4.1. tabula. Vispārējā izglītībā nodarbinātais personāls
ar maģistra un doktora zinātnisko grādu (pamatdarbā) 2016./2017. st. gadā

Pedagogu skaits	Pedagogu skaits ar maģistra grādu	Pedagogu skaits ar doktora zinātnisko grādu
28 520	8711	1002

Raksturojot skolotāju izglītības attīstību laika posmā no 1970. gada līdz 2013.gadam un atsaucoties uz Mācību un mācīšanās starptautisko pētījumu (*Teaching and Learning International Survey*) OECD TALIS 2013 Starptautiskā izglītības vides pētījuma Latvijas dalībnieku datiem, tiek apstiprināts, ka liela daļa no visiem aptaujātajiem skolotājiem ir ieguvuši maģistra grādu ($31\% \pm 2,4\%$), tad seko maģistra grādam pielīdzināmā izglītība ($25\% \pm 2,4\%$), bakalaura grāds vai tā ekvivalents ($25\% \pm 2,6\%$) un visbeidzot – otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība.⁴⁷

Sabiedrībā un Izglītības sistēmā notiekošās izmaiņas - pāreja uz lietpratībā balstīto mācību saturu un pieeju, globalizācijas procesi, izglītības digitalizācija, iekļaujošās pieejas aktivitāte u.c. – izvirza skolotājiem augstas prasības un pieprasa zināšanās balstītu profesionāli kompetentu rīcību. Neskatoties uz to, ka skolotājiem tiek piedāvāts plašs profesionālas pilnveides kursu klāsts, OECD Starptautiskajā mācību vides pētījumā (OECD TALIS) iegūtie dati (2018) liecina, ka profesionālās pilnveides jomās studijas joprojām ir nepietiekamas. Piemēram, OECD valstu skolotāji norādījuši, ka viņiem nepieciešamas augstāka līmeņa prasmes informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) jomā, kā arī nepieciešams labāk apgūt mācīšanu daudz kultūru/daudzvalodu vidē, kā arī skolēnu ar īpašām vajadzībām mācīšanu.

Lai jaunveidojamo maģistra studiju programmu "Izglītības zinātnes" izveidotu kvalitatīvu, atbilstošu jaunākajām sabiedrības un darba tirgus prasībām, likumsakarīgi programmas izstrādes procesā bija piesaistīt projektā ārējos ekspertus, tādējādi nodrošinot padziļinātu vērtējumu, balstoties uz izdarītajiem secinājumiem izveidotu maģistra līmeņa programmu, kas atbilst potenciālo studentu mācību vajadzībām.

Iespējamo klientu vajadzības tika noskaidrotas:

- 1) Īstenojot strukturētu interviju ar 14 respondentiem;
- 2) Analizējot 223 kvalitātes indikatorus (tiek izmantoti skolu novērtēšanā);
- 3) Īstenojot aptauju (N=186).

Strukturētā intervijas raksturojums un iegūtie secinājumi

Viedokļu apkopojums tika veidots, iesaistot astoņu vispārīzglītojošo skolu vadītājus un/vai vietniekus (dažādi reģioni un skolu tipi) un divus nesen izglītības zinātņu maģistra grādu ieguvušus pedagogus, kas strādā dažāda tipa izglītības iestādēs, kopumā 14 intervētie.

Izvērtējot potenciālo un iespējamo absolventu nodarbinātības perspektīvas Latvijas izglītības iestādēs, tika secināts, ka LR normatīvie akti nekādā veidā nenosaka maģistra grāda nepieciešamību darbam vispārējās izglītības iestādēs (un nekādā veidā nestimulē tā iegūšanu), kā arī katastrofālu kvalificētu pedagogu (ar atbilstošu augstāko izglītību, kas nav saistīta ar

⁴⁷ Monogrāfija "Skolotāji Latvijā un pasaulē", Andreja Geskes redakcijā, Rīga, 2015
<http://sf.viaa.gov.lv/library/files/original/SkolotajiLatvijaUnPasaule.pdf>

maģistra grāda ieguvu) trūkumu Latvijas skolās, izglītības iestāžu vadītāji maģistra grādu izglītībā neuzskata par nodarbinātību veicinošu nosacījumu.

Tomēr izteiktajos viedokļos atklājas aktuāla nepieciešamība pēc speciālistiem, kas spēj ieviest jaunas metodes, lietpratīgi izvērtēt to rezultativitāti, "iziet ārpus savas komforta zonas", eksperimentēt un pieņemt kompleksus pedagoģiskus risinājumus. Visbiežāk izglītības iestāžu vadītāji šīs kompetences saista ar pedagoģisko meistarību, kas nav tieši attiecināma uz maģistra līmeņa izglītību, bet maģistra izglītības programmās ir mērķtiecīgi pilnveidojama.

Izglītības iestāžu vadītāji apliecināja, ka Maģistra programma ir viena no iespējam pedagogam, kurš ir motivēts izaugsmei, iegūt zināšanas, pieredzi un plašāku skatījumu, tomēr atzīst, ka to neuzskata par izšķirošu saistībā ar pedagoga profesionālo veikspēju.

Vienlaikus ir minēts, ka valstī ir akūti nepieciešami pedagoģijas pētniecības un metodiskie centri, lai veidotu jaunas, zinātniski pamatotas pieejas un pedagoģiskā procesa pilnveide skolās nebūtu atkarīga no "fanātiķu entuziasma", bet būtu valstiski plānots, sistēmisks process, kurā prakse cieši saistītos ar jaunākajām atziņām un pētniecību, akcentējot maģistra līmeņa izglītības aktualitāti šādu pieeju īstenošanai.

Absolventu iegūto prasmju un kompetenču atbilstība darba tirgus un nozares attīstības tendencēm ir vērtēta:

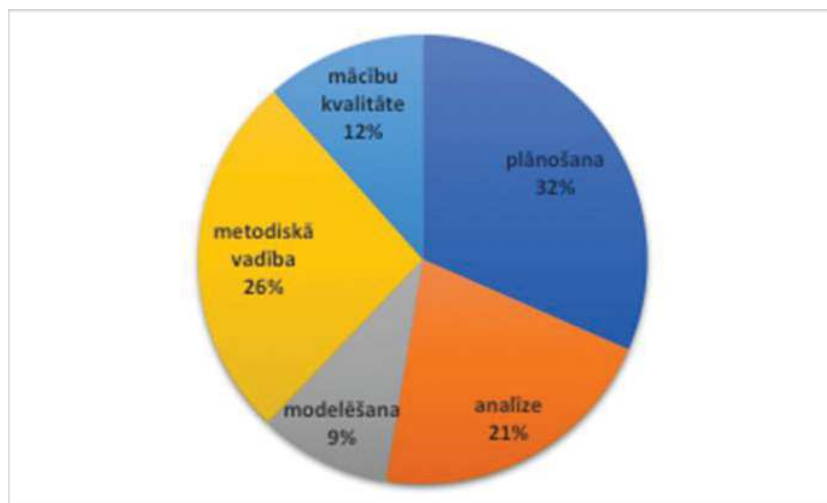
- analizējot vispārējās izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas kvalitātes līmeņu aprakstus un nosakot, kādas ir attiecīgās izglītības zinātņu maģistram nepieciešamās kompetences saskaņā ar Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūru (LKI 7.līmenis), lai nodrošinātu kvalitatīvas vispārējās izglītības īstenošanu;
- apkopojot astoņu (dažādu reģionu un tipu) Latvijas izglītības iestāžu vadītāju viedokli (intervijas), un secinot par izglītības zinātņu maģistram nepieciešamajām kompetencēm veiksmīgam darbam vispārizglītojošajā skolā konkrētos kontekstos;
- izvērtējot izglītības satura reformas nostādnes un virzību, izglītību mūsdienīgai lietpratībai un identificējot izglītības zinātņu maģistram nepieciešamās kompetences pārmaiņu procesu īstenošanai vispārējās izglītības iestādēs.

Kvalitātes indikatoru izvērtējums

Analīzes rezultātā ir iegūti šādi secinājumi:

- Izvērtējot 233 kritērijus, saskaņā ar kuriem šobrīd tiek aprakstīta izglītības iestādes darba kvalitāte (skat.http://viaa.gov.lv/library/files/original/06_IKVD_Metod_ietek_pasvertesanai_upd.pdf), ir secināts, ka 69 no tiem (aptuveni 20%) ir cieši saistīti ar kompetencēm, kas specifiskas maģistra līmeņa izglītībai, pārējie – ar pedagoga profesionālajām kompetencēm un administratīvā darba prasmēm. 3.4.1.attēlā ilustrēts galveno darbības jomu īpatsvars (indikatoru skaits), kuru kvalitāti nosaka profesionālā kompetence maģistra līmenī.

Ilustrācija pamato secinājumu, ka jomas, kurās viziteiktāk nepieciešama izglītības maģistra kompetence, ir procesu analīze, analīzes rezultātos pamatota iestādes attīstības un procesu plānošana, kā arī lietpratība metodiskā darba vadībā

3.4.1.attēls. Galveno darbības jomu īpatsvars

- b) Maģistra grāds izglītības zinātnēs darbam vispārējās izglītības iestādē netiek izvirzīts kā prasība nevienā no kontekstiem – tā nepieciešamību nenosaka ne profesijas standarts, ne finansēšanas nosacījumi, ne skolu prakse. Tomēr, ņemot vērā mūsdienīgas izglītības pamatnostādnes – virzību uz kompetenču pieeju, skolu autonomijas palielināšanos izglītības piedāvājuma modelēšanā, mūsdienīgu izglītības procesu vadību un iekļaujošas izglītības īstenošanu – maģistra līmeņa kompetences pedagogiem un izglītības vadītājiem vispārējā izglītībā kļuvušas izšķirošas, lai nodrošinātu pierādījumos balstītu izglītības kvalitāti, inovācijas un nozares attīstību pārmaiņu kontekstā.

Attiecināmās vispārējās izglītības iestāžu vajadzības:

- procesu plānošana, izvērtēšana, prognozēšana;
- metodiskā darba vadība;
- spēja rīkoties/domāt/plānot/analizēt starpdisciplināri;
- prasme analizēt izglītības procesu rezultativitāti (t.sk. izstrādāt analīzes metodiku);
- argumentēta izglītības iestādes attīstības plānošana (t.sk. prasme kontekstualizēt un lietot nozarē aktuālo pētījumu rezultātus);
- izpratne par izglītības sistēmas 'kopainu' un atsevišķo posmu/komponentu sasaisti.

Galvenais izglītības maģistra kompetences vadmotīvs – starpdisciplinaritāte.

- c) Ņemot vērā izglītības politikas virzību uz izglītību mūsdienīgai lietpratībai, izglītības un citu nozaru iestādēs ir nepieciešami pārmaiņu aģenti, kas spēj izprast un apgūt aktuālo pārmaiņu būtību, kā arī īstenot tās reālos kontekstos.

Tātad, neskatoties uz reālo (pragmatisku apsvērumu noteiktu) situāciju izglītības un citu nozaru iestādēs, lai īstenotu reformu ieceres, speciālistiem ir nodrošināmas iespējas pilnveidot savu akadēmisko un profesionālo potenciālu maģistra līmeņa programmā. Tas saistīts arī ar speciālistu profesionālās pilnveides iespēju nodrošināšanu, kas paralēli plašam tālākizglītības kursu piedāvājumam dod iespēju būtiski paaugstināt speciālistu kvalifikāciju, ievirza augstāka

akadēmiskā/profesionālā līmeņa darbībā un mērķtiecīgi sagatavo speciālistus darbam nenoteiktās situācijās, kas aktuālas sabiedrības reformu laikā (spēj ģenerēt jaunas idejas, izvērtēt to īstenošanas riskus, lietot metodoloģiski pilnvērtīgu argumentāciju, izvērtējot situācijas/rezultātus/iespējas).

Aptaujas anketas izveide un secinājumi

Lai izvērtētu jaunizveidotās maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" piedāvājuma atbilstību darba tirgus un potenciālo reflektantu vajadzībām, 2019. gada martā tika izstrādāta aptaujas anketa "Anketa par jaunveidojamās Maģistra programmas "Izglītības zinātnes" saturu". Anketās tika integrēti gan tie secinājumi, kas izrietēja no intervijām, indikatoru analīzes, tāpat tika analizēti pētījumi par skolotāju interesi un motivāciju studēt maģistra līmeņa studijās⁴⁸.

Anketa tika elektroniski izplatīta sociālajos tīklos, LU filiālēs, divās vidusskolās (viena Rīgā, otra - ārpusē), LU, DU, LiePU, RTA studentiem un sadarbības partneriem – skolām. Kopumā anketu aizpildīja 186 respondenti, no kuriem lielākais vairums bija vecumā no 25 līdz 50 gadiem (skat. 3.4.2.att.).

Raksturojot respondentu darba stāžu, var secināt, ka lielākā respondentu daļa darba stāžs izglītībā bija no 0-15 gadiem (skat. 3.4.3.att.). Respondenti kopumā plaši pārstāv nozari, strādājot dažādās izglītības pakāpēs.

Anketas rezultāti norāda, ka respondentiem ir interese studēt maģistra līmeņa programmā. Lielākā daļa aptaujāto respondentu, kam vēl nebija maģistra grāda, norādīja uz vēlmi studēt magistratūrā (skat. 3.4.5. att.).

⁴⁸ Arar, K., Zuzovsky, R., Donitsa-Schmidt, S., Trumper, R. & Barak, J. (2018). Teachers' motivations for master's degree programs in education in Israeli teacher training institutions and the implications for government policy-making concerning those programs. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*. Doi: <https://datubazes.lanet.lv:4876/10.1080/1359866X.2018.1542661>

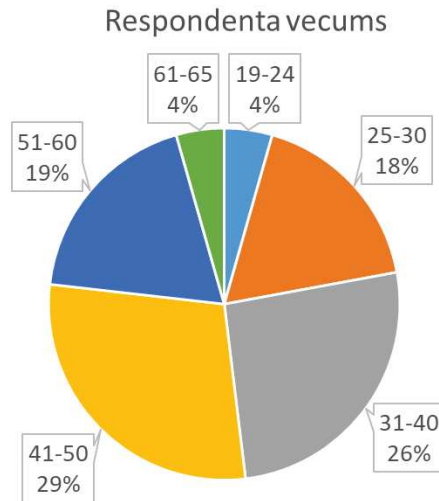
Akkerman, S. & Bakker, A. (2011). Boundary crossing and boundary objects. *Review of Educational Research*, 81, 132–169. Assessible:

https://www.researchgate.net/publication/233862027_Akkerman_S_F_Bakker_A_2011_Boundary_crossing_and_boundary_objects_Review_of_Educational_Research_81_132-169

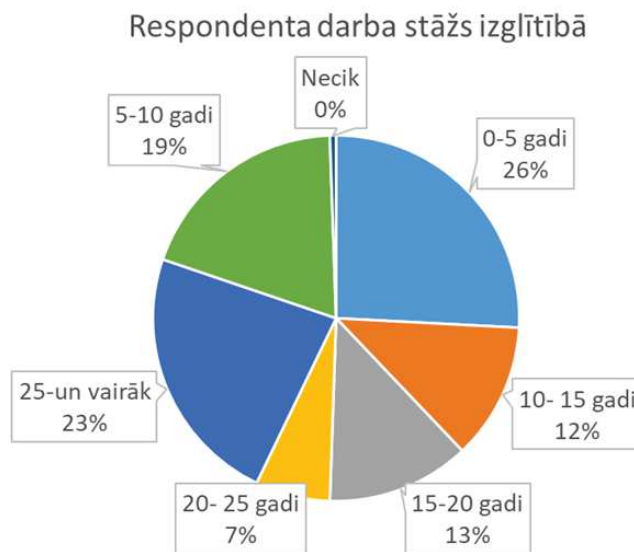
Deci, E.L. & Ryan, R.M. (1994). Promoting Self – determined Education. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 38(1), 3-14. Accessible: https://www.researchgate.net/publication/248960376_Promoting_Self-determined_Education

Snoek, M., Enthoven, M., Kessels, J. & Volman, M. (2017). Increasing the impact of a Master's programme on teacher leadership and school development by means of boundary crossing. *International Journal of Leadership in Education*, 20(1), 26-56.

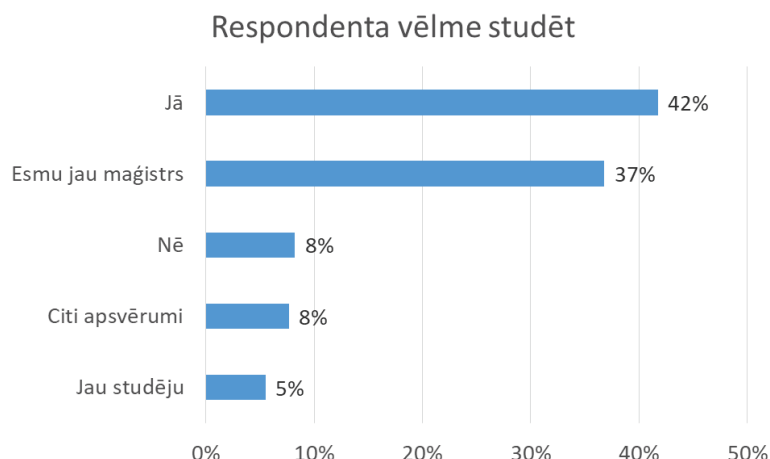
Doi: <https://datubazes.lanet.lv:4876/10.1080/13603124.2015.1025855>

3.4.2.attēls. Respondentu vecums

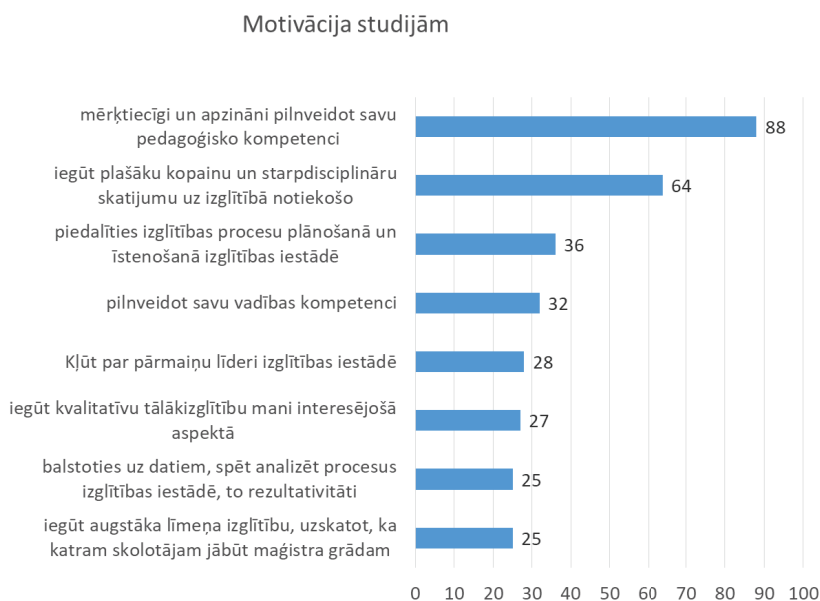

3.4.3.attēls. Respondentu darba stāžs

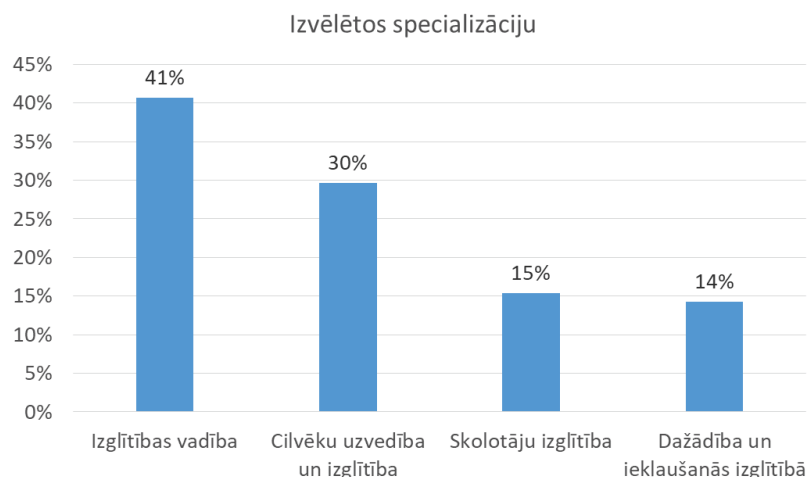
3.4.5.attēls. Respondentu vēlme studēt maģistrantūrā

Lielākā daļa respondentu norādīja, ka viņu motivācija studēt maģistrantūrā saistās ar mērķtiecīgu vēlmi pilnveidot savu pedagoģisko kompetenci, vēlmi iegūt plašāku kopainu un starpdisciplināru skatījumu uz izglītībā notiekošo, kā arī motivāciju piedalīties izglītības procesa plānošanā un īstenošanā izglītības iestādē (skat. 3.4.6. att.). Nozīmīgi faktori respondentiem bija arī iespēja pilnveidot savas vadītāja kompetences un iespēja kļūt par pārmaiņu līderi. Tas norāda, ka visbiežāk ir minēti iekšējie motivācijas faktori. Lai gan anketā bija iespēja atzīmēt tādas atbildes kā paaugstināts atalgojums u.c., kas norāda uz ārējiem faktoriem, respondenti tos izvēlējās salīdzinoši maz.

3.4.6.attēls. Respondenta motivācija (biežāk minētie faktori)

Vienā no anketas daļām tika piedāvāts izvēlēties vienu no četrām specializācijām: "Skolotāju izglītība" (šobrīd programmā "Mācīšanās un mācīšana lietpratībai") un "Dažādība un iekļaušanās izglītībā", "Izglītības vadība" un "Cilvēka uzvedība un izglītība", kā arī tika piedāvāts izteikt brīvi viedokli par vēl citām specializācijām vai tēmām, ko respondenti vēlētos apgūt maģistra līmeņa studijās. Izvēle liecina, ka vislielākā daļa respondentu izvēlētos specializāciju "Izglītības vadība", nākamā izvēle būtu "Cilvēka uzvedība un izglītība", tad sekotu "Skolotāju izglītība" un "Dažādība un iekļaušanās izglītībā" (skat. 3.4.7. att.).

3.4.7.attēls. Specializāciju izvēle

Respondentu atbildes liecina, ka visas specializācijas ir aktuālas. Tālāk tika uzdots jautājums par iespējamajiem kursiem, kas respondentus interesētu (skat. 3.4.8.att.).

Studiju kursu izvēles

3.4.8.attēls. Kursu izvēle

Respondentu atbilžu analīzes rezultātā tiek secināts:

1. Nozarē strādājošajiem ir motivēta interese par studijām maģistrantūrā;
2. Šobrīd lielākā daļa respondentu atzīst, ka iestādes īpaši nemotivē darbiniekus studijām. Tas ir viens no iespējamajiem Maģistra programmas riskiem;
3. Respondentus visizteiktāk motivē vēlme pilnveidot savu pedagoģisko kompetenci vai iespējas iegūt starpdisciplināru skatījumu par notiekošo nozarē. Tas norāda, ka akadēmiskajā programmā ir iekļaujama arī pedagoģisko un vadības kompetenču apguve;
4. Izglītības vadības virziens ir izteikti pievilcīgākais respondentu skatījumā;
5. Visi četri virzieni ir saņēmuši respondentu interesi: vislielāko interesi ir izraisījuši kursi a) "Vadība un līderība", kā arī "Izglītības darba organizēšana un cilvēkresursi izglītībā"; b) "Vadības psiholoģija", kas attiecīgi saskan ar respondentu interesi par specializāciju "Izglītības vadība"; c) "Mācīšana un mācīšanās digitālajā laikmetā", kas attiecināms uz specializāciju "Skolotāju izglītība"; d) "Uzvedības psiholoģiskie aspekti", kas attiecināms uz specializāciju "Cilvēka uzvedība un izglītība"; e) "Inovatīvā pedagoģija dažādībā", kas attiecas uz specializāciju "Dažādība un iekļaujošā izglītība".
6. Procentuāli vismazākā interese ir par specializāciju "Dažādība un iekļaujošā izglītība".
7. No tiem, kuri vēlas studēt, salīdzinoši mazāk pievilcīgs šķiet "Skolotāju izglītības" (pašreiz pārformulēta kā "Mācīšanās un mācīšana lietpratībai") studiju virziens.

Pamatojoties uz izdarītajiem secinājumiem, tika ieteikts:

- 1) Konkretizēt programmas mērķi, akcentējot pedagoģisko, vadības un pētniecisko kompetenču apguvi;
- 2) Precizēt "Skolotāju izglītības" virziena nosaukumu, iespējams, ka nosaukums neatspoguļo patieso skolotāju vajadzību, respondenti ir izteikuši interesi padziļināti studēt jautājumus, kas saistās ar mācīšanu un mācīšanos, piemēram, kursi "Mācīšana un mācīšanās digitālajā laikmetā", "Kritiskā domāšana", "21. gadsimta mācīšanās prakse", kā arī ar konsultēšanas iespējām, ko liecina interese par kursu "Pedagoģiskā supervīzija", kas norāda, ka interese par šo specializāciju ir;
- 3) Paplašināt iespēju studentiem ierobežotās brīvās izvēles ietvarā izvēlēties lielāku kursu klāstu, papildināt ar respondentu norādītajiem aktuālajiem kursiem.

Secinājumi un ieteikumi tika kopīgi izanalizēti starpuniversitāšu sanāksmē 12.04.2019. LU PPMF Imantas 7. līnijā 1, piedaloties DU, LU, LiepU ekspertiem un ārējiem ekspertiem – darba devējiem. Sanāksmē tika precizētas specializācijas un kursu nosaukumi. Piemēram, sākotnējā specializācija "Skolotāju izglītība" tika nosaukta par "Mācīšanos un mācīšanu lietpratībai", kā arī katrā specializācijā ietverti papildus jauni kursi. Lielāks kursu piedāvājums tika ietverts programmas sadaļā, kur studenti var izvēlēties kursus. Tika precizēts programmas mērķis.

Mūsdienās pedagogiem tiek nodrošinātas plašas tālākizglītības iespējas. To nosaka un paredz kā obligātu LR normatīvie dokumenti, tomēr tieši maģistra līmeņa izglītība nodrošina sistēmisku un sistemātisku zināšanu apguvi, profesionālās kompetences pilnveidi, īpašu nozīmi piešķirot pētnieciskās kompetences attīstībai, kuras ietvaros tiek pārbaudīti teorijā balstīti praktiski risinājumi, tādējādi pilnveidojot praksi. Tādējādi Maģistra programmas veidotāju

galvenais izaicinājums bija, izveidot tādu studiju programmu, kas motivētu studēt maģistra līmeņa studijās, nodrošinot aktuālu profesionālo vajadzību apmierināšanu, atrisināt profesionālos jautājumus, ar kuriem darba ņēmēji sastopas savā ikdienā.

Par studiju programmas aktualitāti liecina arī nozares pārstāvju atsauksmes, kurās argumentēta studiju programmas nepieciešamība (skat. 6. pielikumu).

Jaunveidotā AMSP „Izglītības zinātnes” īstenošana

- nodrošinās atbalstu speciālajām izglītības iestādēm un izglītības iestādēm, kurās tiek īstenotas speciālās izglītības programmas (piemēram, Daugavpilī šobrīd ir piecas iekļaujošās izglītības iestādes, kurās tiek realizētas speciālās izglītības programmas un darbojas viena speciālā skola. Lielākajā daļā Daugavpils novada skolu - Kalupes pamatskolā, Vaboles vidusskolā u.c. - ir licencētas speciālās izglītības programmas);
- nodrošinās atbalstu lietpratībā balstīta mācību satura un pieejas īstenošanai, pilnveidojot skolotāju, izglītības iestāžu vadītāju, vietnieku, metodiķu digitālās un mentordarbības prasmes (piemēram, direktori atzīst, ka mentoring ir būtisks gan skolotāju darbam, gan skolēnu sniegumam, taču mentors Latvijā ir bijis tikai 16% skolotāju (OECD TALIS, 2018)), attīstot prasmes iekšējās un ārējās sadarbības īstenošanai, veidojot nepieciešamās kompetences uz katra skolēna izaugsmi virzītai mācību sasniegumu vērtēšanai un atgriezeniskās saites sniegšanai;
- stiprinās skolotāju profesionālo meistarību sadarbības īstenošanai ar vecākiem, sniedzot viņiem atbalstu skolēnu mācību sasniegumu un audzināšanas problēmu risināšanā;
- sekmēs izglītības iestāžu vadītāju, vietnieku un metodiķu atjaunotni (atbilstoši OECD Starptautiskā mācību vides pētījumā (OECD TALIS) iegūtajiem datiem (2018), Latvijā direktori vidēji ir 54 gadus veci, turklāt 25 % direktoru Latvijā ir vecumā no 60 gadiem un vairāk salīdzinājumā ar 20 % šī vecuma direktoru OECD valstīs vidēji);
- sniegs atbalstu skolotājiem, iestāžu vadītājiem, vietniekiem, metodiķiem darbā ar izglītojamajiem, kuriem ir mācīšanās traucējumi (jauktie attīstības traucējumi), saskaņā ar Vispārējās izglītības likumā veiktajām izmaiņām, kas stājas spēkā ar 2020. gada 1.septembri, vispārīzglītojošajās skolās pieaugs skolēnu skaits ar mācīšanās traucējumiem.

Studiju programmas absolventu potenciālās nodarbinātības iespējas koncentrējas izglītības sektorā, taču neaprobežojas ar to. Plašas darba iespējas rodamas jebkurā institūcijā, kas plāno, transformē un sistēmiski īsteno organizācijas un tās kopienas dalībnieku grupu izaugsmi dažādās mērķtiecīgās profesionālās pilnveides aktivitātēs.

4. MĀCĪBSPĒKI

4.1. Mācībspēku atlases kritēriji

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un inovatīvu studiju programmas īstenošanu, maģistra studiju programmā "Izglītības zinātnes" iesaistāmo mācībspēku atlasei izmantoti konkrēti kritēriji, lai studiju kursus vadītu augsti kvalificēti mācībspēki, kuriem ir atzīstama gan zinātniskā, gan metodiskā darba pieredze un kuri būtu atzīti attiecīgās mācību jomas speciālisti, kuriem piemīt inovatīvā kapacitāte un līderības kompetence.

Kā nozīmīgākie mācībspēku atlases kritēriji ir:

- mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām;
- zinātniskās pētniecības virziens/intereses atbilst studiju programmas/kursa saturam;
- atbilstošas valsts valodas un svešvalodu zināšanas.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" īstenošanā iesaistāmo mācībspēku radošajā un zinātniskajā biogrāfijā (CV) bija jārod apliecinājums vismaz vienam no zemāk minētajiem papildkritērijiem:

- Profesionālā pilnveide augstskolu didaktikas /mācību metodikas jomā;
- Praktiskā pieredze darbā izglītības iestādē;
- Zinātniskā/ praktiskā pieredze skolas pedagogijā, iekļaujošajā izglītībā;
- Dalība konferencēs vai pētnieciskajos projektos;
- Dalība Eiropas Sociālā Fonda projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā".

Kā būtisks kritērijs studiju programmas docētāju iesaistei bija viņu pieredze ESF projekta „Kompetenču pieeja mācību saturā” (projekta Nr. 8.3.1.1/16/I/002) īstenošanā, gan kā ekspertiem, gan arī kā ekspertu grupu vadītājiem, izstrādājot mācību saturu un mācību līdzekļus pamatzinātnībai un vispārējai vidējai izglītībai, piedaloties pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu pasākumos, kā arī mācību satura aprobācijas pieredzes apmaiņas semināros aprobācijas skolās.

Studiju programmā iesaistītā akadēmiskā personāla nodrošināšanā ir nepieciešama izteikta orientācija uz inovācijām izglītības zinātņu jomā, teorijas un prakses sasaistes nodrošināšana, maģistra darbu kvalitātes nodrošināšana. Tāpēc darba vidē balstītas studijas rada nepieciešamību studiju programmā iesaistīt gan augstākās kvalifikācijas mācībspēkus, kuri seko līdzi jaunākajām aktualitātēm teorētiskajās izstrādņēs un starptautiskajos pētījumos izglītības zinātņu nozarē, gan izglītības jomas praktiķus, kuri orientējas aktuālajos izglītības norišu jautājumos skolas, novadu, valsts un Eiropas mērogā.

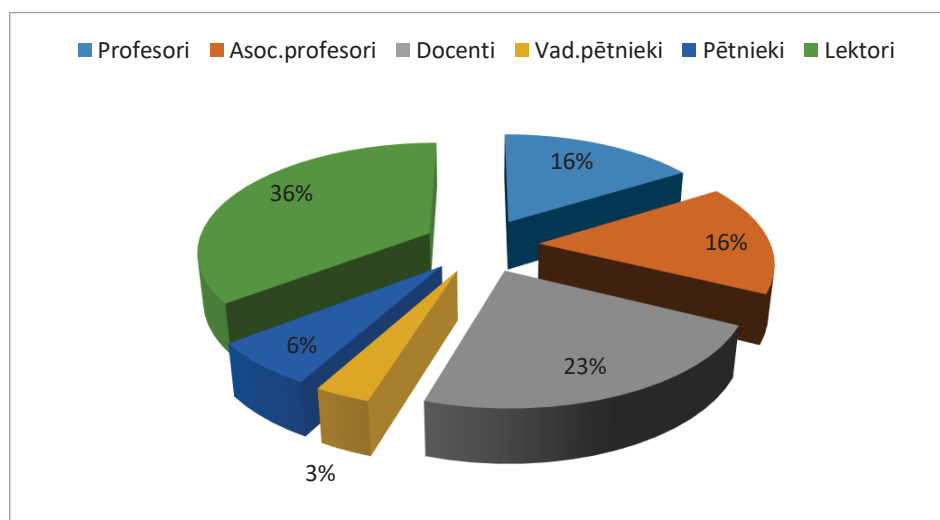
4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" viens no nozīmīgākajiem kvalitātes nodrošināšanas faktoriem ir mācībspēki, kuri ir ne tikai augsti kvalificēti speciālisti attiecīgo zinātņu nozaru, tostarp arī izglītības zinātņu teorētisko nostādņu jautājumos, bet arī praktiķi, kuri līdz šim ir darbojušies kā docētāji, īstenojot DU profesionālā bakalaura studiju programmu

"Skolotājs", profesionālā maģistra studiju programmu "Izglītība", profesionālā maģistra studiju programmu "Karjeras konsultants un jaunatnes lietu speciālists". Mācībspēki, kuri ir strādājuši ar topošajiem skolotājiem, kā arī lektoru statusā īstenojuši skolotāju tālākizglītības un profesionālās pilnveides kursus, sekmīgi spēj sabalansēt teorētiskos un praktiskos jautājumus, akcentējot būtiskākās kompetences, kuras ie nepieciešamas skolotājiem un citiem speciālistiem profesionālajā darbībā.

DU mācībspēkiem tiek nodrošināta unikāla iespēja iesaistīties ESF projektā "Daugavpils Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" akadēmiskā personāla kapacitātes stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās" (Nr. 8.2.2.0/18/I/005), stažējoties 200 stundu apjomā izglītības iestādēs, t.sk. Daugavpils 3. vidusskolā, kas ir "Skola2030" pilotskola, kā arī Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldē, tādējādi gūstot pieredzi darba vidē.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" īstenošanā tiks iesaistīti vairāku DU fakultāšu un zinātnisko institūtu darbinieki: 5 profesori, 5 asociētie profesori, 7 docenti, 1 vadošais pētnieks, 2 pētnieki un 11 lektori (skat. 4.2.1. att.). Kopā paredzēts iesaistīt 31 mācībspēku, no tiem 20 docētājiem ir zinātņu doktora grāds dažādās zinātņu nozarēs.

4.2.1. attēls. Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" docētāji

Informācija par studiju procesā iesaistītajiem mācībspēkiem apkopota 4., 5. un 17. pielikumā. Ziņas par iesaistāmo mācībspēku atbilstību norādītajiem izvēles kritērijiem apkopotas 4.2.1. tabulā.

4.2.1. tabula

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" īstenošanā iesaistāmo mācībspēku atbilstība norādītajiem izvēles kritērijiem

Nr. p.k.	Docētāja vārds, uzvārds	Zinātniskais grāds, amats	Profesionālā pilnveide augstskolu didaktikas / mācību metodikas jomā	Praktiska pieredze darbā izglītības iestādē	Zinātniskā / praktiskā pieredze skolas pedagogijā / iekļaujošajā izglītībā	Piedalīšanās konferencēs, pētnieciskos projektos	Dalība projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā"
1.	Jeļena Davidova	Dr. paed., profesore	X	X	X	X	
2.	Irēna Kokina	Dr. psych., profesore	X		X	X	
3.	Dzintra Iliško	PhD, profesore	X	X	X	X	
4.	Anita Pipere	Dr. psych., profesore	X		X	X	
5.	Andris Broks	Dr. phys., viesprofesors			X	X	
6.	Aleksejs Ruža	Dr. psych., asoc. profesors			X	X	
7.	Sandra Zariņa	Dr. paed., docente	X	X	X	X	X
8.	Sergejs Čapulīš	Dr. paed., docents	X	X	X	X	
9.	Valērijs Dombrovskis	Dr. psych., asoc. profesors			X	X	
10.	Svetlana Guseva	Dr. psych., docente	X		X	X	
11.	Jeļena Badjanova	Dr. paed., docente	X	X	X	X	
12.	Eridiana Oļehnoviča	Dr. paed., vadošā pētniece	X	X	X	X	X
13.	Ludmila Aleksejeva	Dr. oec., docente				X	
14.	Dita Nīmante	Dr. paed., asoc. viesprofesore	X	X	X	X	
15.	Mārīte Rozenfelde	Dr. paed., asoc. viesprofesore	X	X	X	X	
16.	Aivars Stankevičs	Dr. oec., viesdocents		X		X	
17.	Andrejs Zagorskis	Mg. paed., vieslektors	X	X		X	

Nr. p.k.	Docētāja vārds, uzvārds	Zinātniskais grāds, amats	Profesionālā pilnveide augstskolu didaktikas / mācību metodikas jomā	Praktiska pieredze darbā izglītības iestādē	Zinātniskā / praktiskā pieredze skolas pedagogijā / iekļaujotajā izglītībā	Piedalīšanās konferencēs, pētnieciskos projektos	Dalība projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā"
18.	Liene Valdmāne	Mg. paed., vieslektore	X	X	X	X	X
19.	Inta Ostrovska	Dr. paed., docente			X	X	
20.	Māriete Kravale-Pauliņa	Dr. paed., pētniece	X	X	X	X	
21.	Ilona Fjodorova	PhD, pētniece	X	X	X	X	
22.	Anna Beļska	Mg. paed., vieslektore		X		X	
23.	Larisa Silova	Mg. paed., lektore		X	X	X	
24.	Andris Vagalis	Mg. sc. comp., lektors	X	X	X	X	X
25.	Pāvels Pestovs	Mg. paed., vieslektors		X	X	X	X
26.	Jekaterina Jankovska	Mg. paed., vieslektore		X	X	X	
27.	Irēna Žukovska	Mg. psych., vieslektore		X		X	
28.	Aļona Korniševa	Dr. psych., docente		X	X	X	
29.	Mihails Aleksejevs	Mg. sc. comp., vieslektors		X		X	
30.	Dainis Lazdāns	Mg.vid.plān., lektors		X			
31.	Vilnis Vanaģelis	Mg.paed., lektors	X	X		X	

Kā liecina apkopotie dati, DU mācībspēki un viesdocētāji mērķtiecīgi un regulāri iesaistās dažādās profesionālās pilnveides aktivitātēs augstskolu didaktikas, mācību metodikas, kā arī viņu zinātniskajām interesēm atbilstošajās jomās gan DU un citās Latvijas augstskolās, gan arī ārzemju augstskolās. Mācībspēkiem līdztekus akadēmiskajam darbam augstskolā ir praktiskā pieredze strādājot dažādā veida izglītības iestādēs, citās organizācijās un pašvaldībās, kas nodrošina dziļu izpratni par izglītības iestādes darba specifiku, tādējādi studiju procesā nodrošinot tiešu teorijas un prakses vienotību, aktuālu izglītības iestādes darba jautājumu aktualizēšanu studiju procesā.

Latvijas izglītības politikas pamatnostādņu īstenošanā nozīmīgs virziens ir ilgtspējīgas izglītības, holistiskas pieejas akcentēšana, kam speciālistiem izglītības jomā veltāma īpaša uzmanība. Daļai no programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem ir pieredze ilgtspējīgas izglītības mērķu, ilgtspējīgas attīstības stratēģijas praktiskā īstenošanā, līdzdarbojoties UNESCO /UNITWIN projektos (prof. A.Pipere, prof. Dz. Iliško, vad. pētn. E.Oļehnoviča, pētn. M.Kravale-Pauliņa un pētn. I.Fjodorova).

Praktiski visi programmā iesaistītie mācībspēki līdz šim ir piedalījušies dažādu skolotāju izglītības programmu īstenošanā, uzkrājot bagātīgu pieredzi dažādu izglītības zinātņu nozares studiju kursu, mācību jomu priekšmetu metodikas izstrādē un docēšanā, ko apliecina gan daudzskaitlīgās docētāju starptautiskās publikācijas, kas ir indeksētas *Scopus* un *Web of Science* datu bāzēs, gan metodiskās publikācijas, monogrāfijas un mācību grāmatas izglītības un citu radniecisko zinātņu jomā (skat 8. pielikumu).

Īpaši nozīmīga jaunā izglītības satura ieviešanai pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības pakāpē ir to programmas mācībspēku pieredze, kuri kopš 2016. gada nogales gan kā eksperti mācību satura izstrādei mācību līdzekļiem, gan kā ekspertu grupu vadītāji ir piedalījušies un/vai turpina piedalīties DU administrētā Eiropas Sociālā fonda projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" (Nr. 8.3.1.1/16/I/002) 2.3.-2.5., 5.2. un 6.3. apakšdarbību īstenošanā (E.Oļehnoviča, S.Zariņa, A. Vagalis, L. Valdmane, P. Pestovs). DU mācībspēku projektā gūtā pieredze, izstrādājot mācību saturu mācību līdzekļiem valodu jomā, sociālajā un pilsoniskajā jomā ir būtisks pienesums studiju programmas kvalitatīvai īstenošanai. Kopš 2019. gada 1. oktobra DU mācībspēki uzsāka īstenot arī Erasmus+ projektu "Innovation and transformation in education" (Nr. 2019-1-TR01-KA201-076605), iesaistoties izglītības jomas speciālistu sadarbības tīklojumā ar mācībspēkiem no Polijas, Itālijas un Turcijas.

Programmas mērķa sasniegšanai piesaistītais akadēmiskais personāls un darba devēju pārstāvji ir augsti kvalificēti un spēs studējošajiem sniegt nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences atbilstoši studiju programmas mērķim. Mācībspēku profesionālās un zinātniskās pilnveides kapacitāte apliecina spēju mācīties mūža garumā, tādējādi ar savu personīgo pieredzi un piemēru motivējot studējošos uzņemties līdera un pārmaiņu aģenta lomu, rodot risinājumus izglītības procesa izaicinājumiem.

4.3. Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana

Studiju programmā iesaistītie docētāji pilnveido savu kvalifikāciju, gan piedaloties starptautiskās konferencēs, semināros, organizējot vasaras skolas, kā arī publicējot savus pētījumus *Scopus* un *Web of Science* datu bāzēs iekļautajos žurnālos un konferenču rakstu krājumos. Akadēmisko un profesionālo kompetenču pilnveidošana notiek iesaistoties pētnieciskajos projektos, publicējot pētījumu rezultātus un iepazīstinot ar tiem zinātnisko sabiedrību starptautiskajās konferencēs. Studiju programmas īstenošanā iesaistītā personāla kvalifikācijas paaugstināšana saistās arī ar pieredzes gūšanu dažāda līmeņa konferenču organizēšanā, zinātnisko darbu izstrādes un aizstāvēšanas procesu veicināšanu un docētāju akadēmisko mobilitāti, paaugstinot savu kvalifikāciju starptautiskajās programmās (ERASMUS+, NORDPLUS) ārvalstu universitātēs un zinātniskajās institūcijās, apgūstot

inovatīvas docēšanas metodes un pielietojot tās akadēmiskajā darbā. Balstoties uz augsto kompetenci izglītības zinātņu jomā, docētāji nodrošina atbalstu pedagogu tālākizglītībā un profesionālajā pilnveidē, viņu metodiskās izstrādes kalpo par resursiem skolu un augstskolu pedagogiem.

DU apzinās akadēmiskā personāla un pētniecības kapacitātes pilnveides nozīmi studiju programmas īstenošanas procesā, nodrošinot cilvēkresursu attīstību ESF projekta SAM 8.2.2. "Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās" ietvaros, piedāvājot akadēmiskajam personālam profesionālās kompetences pilnveidei iespēju stažēties izglītības iestādēs, pilnveidojot profesionālās un komunikatīvās angļu valodas prasmes darbam daudzvalodu vidē, attīstot līderības prasmes un sadarbības kompetenci, veicinot integrētās pieejas pielietošanas prasmes starpnozaru un transdisciplināra studiju procesa īstenošanai, kā arī e-studiju materiālu izstrādes un virtuālās studiju platformas izmantošanas prasmes.

5. PIELIKUMI

1. pielikums.

Izraksts no 2020. gada 02. marta Daugavpils Universitātes Senāta sēdes protokola Nr.2 uz 2 lpp.

2. pielikums.

Augstākās izglītības padomes atzinums par Daugavpils Universitātes akadēmiskās maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" īstenošanas uzsākšanu uz 4 lpp.

3. pielikums.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" studiju plāni pilna un nepilna laika studijām uz 10 lpp.

4. pielikums.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" īstenošanā iesaistītie mācībspēki, to kvalifikācija un docētie kursi uz 4 lpp.

5. pielikums.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" īstenošanā iesaistīto mācībspēku Curriculum Vitae Europass formātā uz 192 lpp.

6. pielikums.

Darba devēju atsauksmes uz 6 lpp.

7. pielikums.

Salīdzinājums ar citu augstskolu / koledžu studiju programmām uz 8 lpp.

8. pielikums.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" mācībspēku pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts uz 22 lpp.

9. pielikums.

Dokumenti, kas apliecina studējošo iespēju turpināt studijas Latvijas Universitātē un Liepājas Universitātē uz 4 lpp.

10. pielikums.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai uz 6 lpp.

11. pielikums.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" studiju kursu apraksti uz 260 lpp.

12. pielikums.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" studiju līguma paraugs uz 14 lpp.

13. pielikums.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" diploma un diploma pielikumu paraugi uz 187 lpp.

14. pielikums.

Daugavpils Universitātes Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu Daugavpils Universitātē uz 17 lpp.

15. pielikums.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" studiju kursu kartējums uz 5 lpp.

16. pielikums.

Apliecinājums, ka DU garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma DU rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai licence tiek anulēta un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā uz 1 lpp.

17. pielikums.

DU Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" iesaistītā akadēmiskā personāla angļu valodas prasmes līmeņa pašnovērtējums uz 2lpp.

18. pielikums.

Studiju programmas izmaksu aprēķins uz 4 lpp.

19. pielikums.

Nolikums par praksi akadēmiskā maģistra studiju programmā "Izglītības zinātnes" uz 3 lpp.

20. pielikums.

Izglītības un zinātnes ministrijas Pedagogu izglītības jaunveides konsultatīvās padomes atzinums par licencēšanas ziņojuma atbilstību un virzību licencēšanai uz 1 lpp.